

10
D. 1000

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน—มิถุนายน พ.ศ. 2523

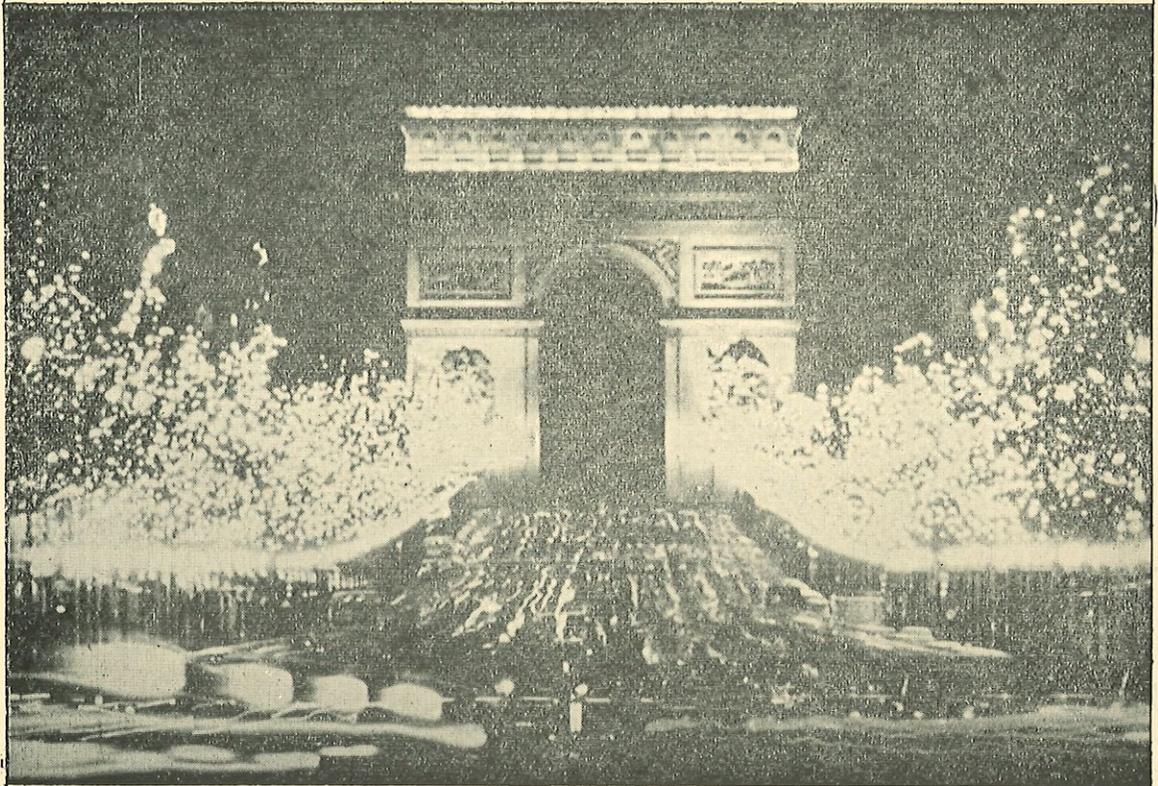
BULLETIN DE L'ASSOCIATION THAÏLANDAISE
DES

PROFESSEURS DE FRANÇAIS

3e ANNÉE No. 2 AVRIL-JUIN 1980

Paris chaque jour.

Paris, tous les jours. Des départs, le soir, à une heure agréable, de nos merveilleux Boeing 747. L'arrivée, le matin, dans le plus bel aéroport d'Europe: Roissy-Charles de Gaulle. La traditionnelle cuisine française, ses vins, son service...

Et puis, si vous devez aller plus loin, en Europe ou aux Etats-Unis, des correspondances, presque immédiates, dès votre arrivée. Et pourquoi pas Concorde vers New York, Washington et depuis peu, Mexico. Alors.. venez nous voir!

AIR FRANCE

Le meilleur de la France vers le monde.

Pour informations complémentaires, contactez votre agent de voyage ou AIR FRANCE, 3 Patpong Road, tél. 233.7100-19. Réservations immédiates, tél. 234.7901-5. Agent Général: World Travel Service Ltd., tél. 251.4928-32.

ADPLAN/AF 79/2

พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์ วัดนันทานิช จำกัด 31/1-32/2 ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ 2
นายเรงชัย จงพิพัฒน์สุข ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา โทร. 2212224, 2224772, 2222788

วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

BULLETIN DE L' A.T.P.F

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เดือน เมษายน-มิถุนายน 2523

เจ้าของ :

สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา
2. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

ที่ปรึกษา :

สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา

คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร

นางลัดดา วงศ์สายัณห์

นางสิทธา พิณีภูวดล

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา :

นางธิดา บุญธรรม

กองบรรณาธิการ :

นางจงกล สุขเวชย์

นางพยอม ธรรมบุตร

นางสาวประวาลี นรินทรางกูร ณ อยุธยา

นางสาวอรุจฉา เขาวนัชลากร

นางสาวอรรวรรณี บ้านสวาสดี

นางสาวประภา งานไพโรจน์

นางสาวลาวัลย์ ชัยเชียงเอม

นางสาวพิมพ์า ฐานิสสรณ์

สำนักงานวารสาร :

31/28 หมู่บ้านอรรถกฤต 1 ซอย 4 อารี-
สัมพันธ์ 4 ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ 4
สมาชิกของสมาคม ฯ ปีละ 4 ฉบับ (ฟรี)
สมาชิกวารสาร ฯ ปีละ 4 ฉบับ : 30 บาท
(รวมค่าส่ง)

ส่งจ่ายชานาติหรือเช็คไปรษณีย์ ในนาม
นางธิดา บุญธรรม

สารบัญ

	หน้า
Lettre de la Présidente de l'Association	2
เมื่อสมเด็จพระองค์นายกกฯ เสด็จ Vichy	4
Entretien avec Monsieur André Limon	6
Du bon et du mauvais usage	13
การวิเคราะห์ข้อทดสอบ	15
เรื่องของภาษา	25
รายงานประจำปีของสมาคมฯ	29
เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับการอ่านและการวัดผล	
การอ่านงานวรรณคดี	37
ภาษาพาเพลิน	43
ภาษาฝรั่งเศสในกลุ่มโรงเรียน	
(ความฝัน หรือ ความจริง)	49
Les situations de l'enseignement du français en Thaïlande	53
บรรณาธิการแถลง	64

ปก : นาย ชัยนันท์ ชะอุ่มงาม
คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ทศนะใด ๆ ที่แสดงออกในข้อเขียน ในวารสาร ส.ค.ฝ.ท. นี้ เป็นของผู้เขียน มิใช่เป็นของกองบรรณาธิการ และของสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ●

LETTRE DE LA PRÉSIDENTE DE L'ASSOCIATION

Chers collègues et amis,

Il est heureux que l'organe officiel de l'ATPF s'appelle "Bulletin¹ de l'Association Thaïlandaise des Professeurs de Français" et non "Périodique"² parce que notre revue paraît en ce moment d'une façon exagérément irrégulière. S'il fallait expliquer pourquoi le numéro 1 de la 3e année, qui aurait dû sortir au cours du premier trimestre de 1980, ne vous est parvenu que dans la deuxième quinzaine d'avril, nous vous dirions qu'il y a pour cela plusieurs raisons. Tout d'abord, l'administration des Postes (nous ne savons pas encore si c'est l'administration des Postes suisses ou celle des Postes thaïlandaises) nous a perdu deux articles d'importance vitale (dont la Lettre de la Présidente de l'Association !) et que l'Editrice, un peu étonnée et un peu désespérée, s'est résolue à me réclamer au bout de trois semaines d'attente vaine. Une autre raison, volontaire celle-ci, était que le sous-comité du Séminaire sur l'Evaluation voulait recevoir tous les questionnaires remplis en retour avant de faire paraître des articles sur ce sujet afin de ne pas influencer les réponses et désirait donner des informations sur l'évaluation le plus tard possible pour qu'elles soient encore bien présentes au moment du séminaire.

L'Editrice m'assure que le No 2/2523 paraîtra pendant le Séminaire sur l'Evaluation, précisément le jour de l'Assemblée générale qui aura lieu au milieu du séminaire. Ce numéro contiendra encore des articles qui parleront d'évaluation, c'est pourquoi la Rédaction n'a pas craint de vous bombarder de deux "Bulletins" coup sur coup, au risque de ne pas respecter une certaine périodicité.

Cette Assemblée générale sera notre quatrième Assemblée générale annuelle ce qui nous rappelle que l'Association aura bientôt trois ans d'existence. C'est très peu ou c'est déjà beaucoup, selon le point de vue auquel on se place. Chaque fois, nous récapitulons ce que nous avons accompli dans l'année. Le rapport de la Secrétaire que vous pouvez retrouver dans ce numéro du "Bulletin" vous renseignera en détail sur tout ce qui a été fait ou pas fait.

Pour ma part, je voudrais relever ce que l'Association a apporté, moralement, à certains de ses membres,

Tout d'abord, je voudrais répéter, en substance, ce que j'ai déjà dit dans ma "Lettre" écrite en thaï (No 3/1979) concernant les membres du Comité exécutif : les

1 Bulletin (Journal.) = titre de certaines revues (Petit Robert, dictionnaire, 1969, p.203)

2 Périodique, adj. = qui revient à intervalles fixes (Dictionnaire du français contemporain, Larousse, 1969 p. 847)

seuls avantages que ceux-ci retirent de leur fonction sont la satisfaction de pouvoir se rendre utiles et de passer des moments joyeux ensemble. Aujourd'hui, j'ajouterais ceci : la fréquentation de collègues venant d'autres établissements apporte non seulement joies, mais encore tourments, ce qui aiguise les facultés, apprend la patience, l'endurance, quelquefois le respect pour les idées des autres, quelquefois le contraire, bref, la monotonie ne règne jamais pendant les séances du Comité.

Je voudrais ensuite parler de ce qui est la nouveauté de l'année écoulée, les diverses propositions de bourses de stages dans différents pays d'Europe qui se sont déversées sur l'ATPF, les unes aboutissant à un départ réel, d'autres se terminant en queue de poisson. En plus de leur bourse, les heureux élus ont bénéficié d'un gain appréciable : ils se sont forgé le caractère et ont acquis de grandes vertus, dont la patience n'était pas des moindres. On les presse de s'inscrire avant une certaine échéance qui est en général très courte, mais eux, doivent attendre de longs mois avant d'avoir une réponse certaine. Personnellement, j'ai eu à leur apprendre ce que les héros romains de mes versions latines d'autrefois devaient posséder à un haut degré, l'équanimité, et leur disais : "Pour l'instant, nous vous avons choisi comme candidats, considérez cette bourse comme acquise, mais rien n'est joué jusqu'au dernier moment, il se peut que vous ne partiez pas, dans ce cas ayez l'âme forte et ne soyez pas trop déçus." Et ce dernier moment arrive effectivement bien tard, ce qui leur permet d'apprendre la rapidité. Comme un fonctionnaire thaï ne peut accomplir les formalités nécessaires à l'obtention d'un passeport, avant d'avoir reçu la notification officielle de sa date de départ, il ne peut absolument pas préparer son voyage à l'avance. Prenons l'exemple des 32 stagiaires "Printemps 1980" dont nous avons parlé depuis longtemps. Ce projet avait été initié au printemps 1979 et au mois d'août les candidats avaient été choisis et notifiés par nos soins. La notification officielle de la date de départ fixée au 31 mars 1980 est parvenue à notre secrétaire le vendredi 21 mars au soir. Elle s'est empressée d'écrire aux bénéficiaires qui ont été avertis en général le 25 mars, 28 des stagiaires sont fonctionnaires. Ils ont donc réussi le tour de force d'obtenir leur passeport, le visa français, leur billet d'avion, les certificats médicaux nécessaires, tout cela en 6 jours et d'être tous au départ. En outre, qu'ils en aient la disposition ou non, ils ont dû se faire l'âme d'explorateurs ou de voyageurs partant à l'aventure : leur destination ne leur avait pas été révélée d'une façon certaine au moment de leur départ de Bangkok.

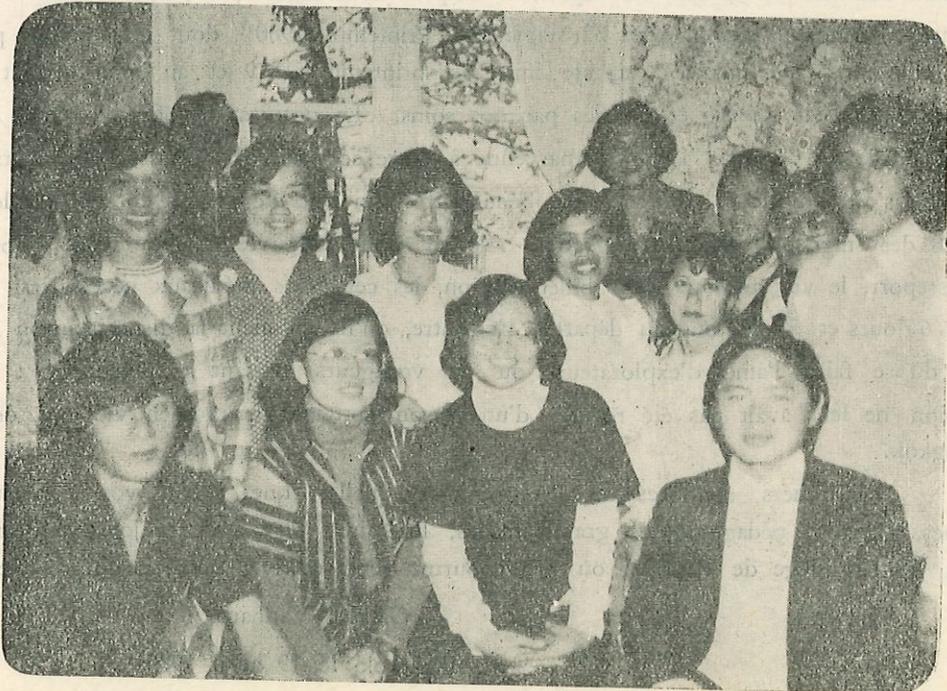
Ainsi, chers membres de l'Association, quelles que soient vos convictions politiques, sociales, pédagogiques, grammaticales, littéraires, il y aura toujours une petite place à Atakrit, siège de l'ATPF, où vous pourrez venir cultiver notre jardin de vertus.

Galyani Vadhana

Bangkok, le 19 avril 1980

เมื่อสมเด็จพระเจ้านายเธอฯ เสด็จ Vichy [6-7 พ.ย. 2522]

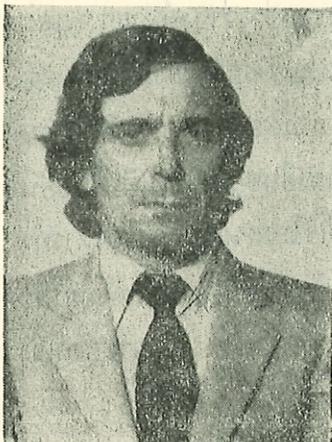
เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา พวกเราครูไทยทั้ง 12 คนที่มาเรียนที่ Vichy ตื่นเต้นและปลาบปลื้มใจมากที่ได้ทราบข่าวว่าสมเด็จพระเจ้านายเธอฯ จะเสด็จมาเยี่ยม พื่อเข้าวันที่ 6 พ.ย. สิ่งแรกที่อาจารย์ฝรั่งทักแทนคำว่า Bonjour คือ "Oh la la ! Comme vous êtes élégants" เพราะว่าพวกเราเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวจากเสื้อผ้าธรรมดา ๆ มาเป็นชุดกางเกงและชุดกระโปรงที่สวยงามที่สุดที่มีอยู่ คนที่ไม่มีก็ไปเที่ยวหยิบยืมกันมา อีก 1 ชม. ก่อนที่รถไฟจาก Paris จะเข้าเทียบ Vichy เราก็ตอบอนุญาตอาจารย์เด็กเรียน พวกกันยกขบวนไปที่สถานีรถไฟ ตลอดระยะทางที่เดินไปนั้นรู้สึกว่าจะตกเป็นเป้าสายตาของชาว Vichyssois อาจจะเป็นเพราะว่ามีคนถือช็อคโกแลตมาขายขบวนไปก็ได้ ที่สถานีรถไฟมีคนไทยซึ่งได้รับทุนจากรัฐบาลฝรั่งเศสมาเรียนต่อทางด้านวิศวะและกฎหมายมาสมทบกลุ่มของเราอีกเพิ่มจาก 12 คน เป็น 15 คน เวลา 15.40 น. เจ้าหน้าที่สถานีรถไฟก็ประกาศว่ารถไฟจาก Paris จะเข้าเทียบชานชาลาแล้ว พวกเราเข้าแถวแย่งที่ยืนกันเพื่อจะเข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด แต่ปรากฏว่า เราเข้าแถวกันหลายครั้งรถไฟก็ผ่านไปหลายขบวนแล้ว สมเด็จพระเจ้านายเธอฯ ก็ยังไม่เสด็จมาถึง พวกเรานัดกันใหม่ว่าให้มาอีกครั้งในเวลา 20.00 น. เพราะว่าจะมีรถไฟจาก Paris อีก

1 ขบวน หลังจากนั้นก็แยกย้ายกันกลับที่พัก ประมาณ 18.00 น. ก็ทราบข่าวว่าองค์นาย ก และ พระองค์เจ้าวราเทพยธิดาศจักรโดยรถยนต์ส่วนพระองค์ถึง Vichy และประทับอยู่ที่โรงแรม Elysée Palace แล้วทุกคนต่างทำงานทุกอย่างพากันไปเข้าเฝ้า พวกเราก็มองการประทับ 2 พระองค์ ด้วยความปลาบปลื้ม มีความรู้สึกเหมือนกับได้พบที่พึงพอใจ เหมือนกับเรากำลังยืนอยู่บนแผ่นดินไทยอันเป็นที่รักยิ่ง หลังจากที่ท่านตรัสถามทุกข์สุขของพวกเราแล้ว ก็เสด็จไปเสวยพระกระยาหารค่ำ พร้อมทั้งประทานเลี้ยงของหวานแก่พวกเราทุกคน ระหว่างนั้นมีฝรั่งสามภริยาคนหนึ่งนั่งอยู่โต๊ะข้าง ๆ แอบนิทนาให้พวกเราได้ยินว่า “สามภริยาคุณนี่ (สมเด็จพระองค์นาย ก กับพระองค์เจ้าวราเทพยธิดา) มีลูกแยะจัง”

วันที่ 7 พ.ย. 2522 พวกเราขออนุญาตหยุดเรียน 1 วัน (โดยมีข้อแม้ว่าต้องชดเชย) เพื่อเตรียมรับเสด็จสมเด็จพระองค์นาย ก กับพระองค์ชาย ซึ่งทรงรับเชิญมาเสวยพระกระยาหารกลางวันกับพวกเรา ระหว่างนั้น สมเด็จพระองค์นาย ก กับพระองค์ชายทรงเป็นกันเองกับพวกเรามาก ทรงฉายพระรูปร่วมกับพวกเราด้วย พอถึงเวลา 15.00 น. สมเด็จพระองค์นาย ก เสด็จไปพบ Monsieur Laubépin ที่ CAVILAM (Centre Audio Visuel des Langues Modernes) แต่ปรากฏว่าทางเราไม่ว่าง พวกเราจึงนัดให้ M. Laubépin ไปเข้าเฝ้าที่โรงแรมที่ประทับในตอนเย็น และพวกเราทั้ง 15 คน ก็ได้เข้าร่วมโต๊ะเสวยพระกระยาหารเย็นอีกครั้งหนึ่ง จนถึงเวลา 23.00 น. พวกเราก็กินอาหารกลางวัน 2 พระองค์ เนื่องจากจะเสด็จออกจาก Vichy ในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้น พวกเราก็ตื่นเต้นใจในพระกรุณาธิคุณของทั้ง 2 พระองค์ และเหตุการณ์ทั้ง 2 วันที่เมือง Vichy จะจารึกอยู่ในความทรงจำของพวกเราตลอดไป

จากครูไทย 12 คนที่ Vichy FRANCE

Entretien avec

Monsieur André LIMON,

Le Conseiller Culturel et de Coopération Scientifique et Technique.

1) — Quelle est votre impression sur l'enseignement du français en Thaïlande ?

Il est difficile de donner une réponse globale à cette question car il y a différents enseignements du français en Thaïlande et chacun a ses objectifs, sa spécificité et ses problèmes.

D'abord vous avez raison de parler d'impressions car il n'y a que six mois que j'ai pris mes fonctions et il est évident que je n'ai pas encore eu le temps d'approfondir chacune des nombreuses questions que je me suis posées à ce sujet. En effet le rôle d'un conseiller culturel français déborde largement le problème de l'enseignement du français pour s'étendre à tous les aspects de la coopération entre nos deux pays : échanges artistiques, échanges scientifiques, coopération technique, par exemple.

Néanmoins, pour en revenir à votre question je pense qu'il convient, en premier lieu, de distinguer deux niveaux d'enseignement : le niveau secondaire et le niveau supérieur.

Peu de temps après mon arrivée à Bangkok j'ai eu une grande surprise : j'ai appris en effet, par Son Altesse Royale la Princesse GALYANI, qu'il y avait, dans l'enseignement secondaire thaïlandais, soixante-dix mille élèves qui apprenaient le français. C'est un nombre très élevé et cela représente une charge non négligeable pour le budget de l'éducation nationale. J'ai donc immédiatement posé une question : pourquoi tous ces élèves apprennent-ils le français ? En effet la langue de communication dans votre pays c'est d'abord le thaï, puis, en ce qui concerne les relations avec l'extérieur et en raison de circonstances politiques, historiques et économiques, l'anglo-américain. Certes la France a joué un rôle important en Asie du Sud-Est, mais ce rôle est plus modeste maintenant et mon pays, c'est le moins que l'on puisse dire, n'est pas, géographiquement parlant, un voisin immédiat de la Thaïlande.

La réponse qui m'a été faite à cette question : "pourquoi soixante-dix mille élèves en français ?" est également surprenante. La plupart de ces élèves choisissent ou sont orientés vers l'apprentissage du français lorsqu'en raison de leurs aptitudes et de leurs résultats, ils ne peuvent pas suivre un enseignement à base scientifique.

Si l'on ajoute à cela que ces élèves étudient le français pendant deux ans à raison de quatre heures par semaines et, surtout en dehors de Bangkok, dans des conditions difficiles, avec peu de matériel, peu de livres, avec des professeurs eux-mêmes isolés de tout contexte francophone, on comprend que les résultats ne soient pas à la mesure de l'effort qui est fait par les autorités du pays.

On peut, bien entendu, imaginer des améliorations et je me suis demandé, par exemple, si l'on pouvait essayer de pratiquer un enseignement du français plus "intensif", sur plus de deux ans, avec une ou deux heures hebdomadaires en plus, et moins "extensif" ; moins d'élèves mais mieux formés.

C'est sans doute difficile à mettre en place mais il me semble que le bénéfice serait important car actuellement, après deux ans de français, les élèves parlent et écrivent cette langue avec difficulté, l'oublient vite puisqu'ils n'ont pas, pour la plupart d'entre eux, l'occasion de la pratiquer et ne tirent pas non plus de cet enseignement une formation de l'esprit, comparable à celle qui est donnée par l'étude du latin ou du grec ancien, en raison des conditions dans lesquelles il est dispensé.

Mais votre question prouve que vous êtes préoccupées et conscientes de ces problèmes. Votre opinion est peut-être différente de mes impressions mais j'espère, avec les professeurs de l'ATPF et d'autres instances, pouvoir réfléchir à ces problèmes.

En ce qui concerne l'enseignement du français dans les Universités il me semble qu'il y a encore une distinction fondamentale à établir. Pour certains étudiants le français est un moyen d'accéder à une connaissance professionnelle ou de l'enrichir ; c'est le cas des juristes, des médecins par exemple ; pour d'autres c'est la langue elle-même qui est l'objet d'étude et d'approfondissement ; les objectifs sont totalement différents ; la méthodologie de l'enseignement doit l'être aussi. Cela fait partie du rôle des experts français que de travailler et de réfléchir avec leurs collègues thaïlandais sur ces problèmes de méthode et de mise au point d'enseignements adaptés à des besoins spécifiques.

2) — La réduction des bourses accordées aux professeurs pour étudier en France donne l'impression de correspondre à un accroissement des arrivées et des activités des experts. Est-ce vrai ?

Ce qu'il convient de préciser en premier lieu c'est que, globalement, le volume de la coopération franco-thaïlandaise a beaucoup augmenté au cours de ces dernières années. Toutefois la coopération entre nos deux pays s'est également diversifiée, or les moyens

dont dispose mon pays-et tous sont dans ce cas-ne sont pas illimités. Il y a donc des choix à effectuer. Nous recevons en France des boursiers qui étudient le droit, le génie chimique, l'agronomie, etc . . . ; il y a ici, en Thaïlande des experts techniques, vétérinaires, agronomes, physiciens. Notre langue est le véhicule d'une civilisation qui englobe aussi bien Molière que le satellite "Symphonie" et il me semble qu'une coopération entre nos deux pays doit refléter l'ensemble de cette civilisation. Dans ces conditions, et compte tenu du nombre très important des professeurs de français en Thaïlande, les moyens dont je dispose sont insuffisants pour satisfaire à une demande trop importante en matière de bourses.

Toutefois un examen critique de ces problèmes d'enseignement du français qui aboutirait à viser moins le nombre que la qualité permettrait sans doute de concevoir un programme de bourses suffisant pour des besoins mieux définis.

- 3) — Etes-vous sûr que le meilleur moyen de perfectionner les professeurs Thaïs de français est de les envoyer faire des stages à Singapour ? En effet, l'expérience du R.E.L.C. , bonne pour l'anglais, ne semble pas présenter, pour le français, l'ambiance culturelle souhaitable.

Vous avez raison. Il n'est pas pensable que l'on envoie des professeurs thaïlandais de français effectuer un stage à Singapour. La cellule de la C.E.R.E.F. constitue un creuset où sont analysées des expériences pédagogiques. Les experts qui y travaillent peuvent, sur tel ou tel problème, apporter le fruit de leurs réflexions, soit en correspondant avec des enseignants ou des associations d'enseignants, soit en venant animer un séminaire. Pour le français le rôle du R.E.L.C. n'est assurément pas de recevoir des stagiaires dont on sait que, parallèlement à la formation pédagogique, ils doivent bénéficier d'un "bain linguistique".

- 4) — Souhaitez-vous continuer vos rapports avec l'ATPF plutôt qu'avec les Départements gouvernementaux ?

L'un et l'autre sont nécessaires, ni l'un ni l'autre ne sont suffisants par eux-mêmes. Il est essentiel que je rencontre les professeurs de l'association pour être au courant des orientations qu'ils souhaitent en matière d'enseignement du français, des difficultés éventuelles qu'ils rencontrent ; il est indispensable que s'établisse entre eux et moi un dialogue sur une base de confiance et de compréhension réciproque.

Il est clair également que la coopération franco-thaïlandaise, y compris en ce qui concerne l'enseignement du français, est une coopération de gouvernement à gouvernement et qu'à ce titre, sur une base officielle, je dois entretenir des rapports avec les instances gouvernementales de votre pays compétentes en cette matière, le D.T.E.C. par exemple.

5) — A propos des commissions mixtes franco-thaï qui se réunissent chaque année, pensez-vous possible de faire en sorte que les échanges ne soient pas à sens unique mais véritablement réciproques ?

De quoi pensez-vous avoir besoin en Thaïlande et que pensez-vous obtenir de ce que nous avons ?

Le terme d'échanges dit bien ce qu'il veut dire et en effet des échanges existent.

En premier lieu nous avons, entre nos deux pays, des échanges artistiques : une exposition de lithographie de Daumier doit avoir lieu à Bangkok dans les prochains mois ; une exposition thaï de sculptures et de reproductions de fresques murales aura lieu à Paris en automne.

Sur un autre plan la France, dont l'histoire industrielle remonte à plus d'un siècle, a développé des secteurs de recherche dans des domaines tels que la médecine, les énergies, l'industrie agro-alimentaire, etc . . . de tout premier plan. Son expérience peut être utile à la Thaïlande et nous accueillons des boursiers. En revanche des spécialistes français, de médecine ou d'agronomie tropicale, par exemple, ont besoin d'une part, d'un "terrain" qu'ils peuvent trouver ici et, d'autre part, d'interlocuteurs qui soient confrontés quotidiennement à des problèmes tels que l'endémie de la malaria ou le développement de l'élevage bovin en zone tropicale humide.

En terme d'échanges, à ce niveau, il serait captieux d'introduire une hiérarchie des valeurs "plus" ou "moins" : chacun apporte ce qu'il possède étant entendu que ce que chacun possède est nécessaire à l'autre.

6) — Quels sont vos moyens directs ou indirects de connaître les besoins des Thaïs en vue de la coopération ? Dans quelle mesure le contact personnel marche-t-il pour la coopération ?

D'abord il existe un programme de coopération franco-thaïlandais qui est le reflet des besoins de votre pays en la matière et que j'ai trouvé à mon arrivée. Certaines opérations se poursuivent actuellement.

D'autre part je rencontre des responsables dans les universités, dans divers organismes qui m'expliquent ce qu'ils font, ce qu'ils souhaiteraient faire et en quoi la coopération française pourrait les y aider. Dans ce cas je leur conseille d'écrire au D.T.E.C. afin qu'une demande officielle soit formulée. Cette demande est examinée et prend place dans un ensemble qui tient compte des priorités de la Thaïlande.

Les contacts personnels que je peux avoir facilitent bien évidemment mon travail à cet égard.

7) — A propos des experts, nous avons entendu parler d'une nouvelle orientation. De quoi s'agit-il ?

Il s'agit beaucoup moins d'une nouvelle orientation que d'une façon à mon sens plus rationnelle de couvrir les besoins des universités en matière d'experts.

Une formule plus souple de l'utilisation des compétences de ces derniers devrait permettre, d'une part, de répondre à des demandes qui n'ont jamais été satisfaites faute d'un nombre suffisant d'experts, et, d'autre part, d'améliorer qualitativement, par une réflexion commune, les résultats de leur travail.

Dans la pratique cela signifie une plus grande mobilité de ces experts dont l'un ou l'autre d'entre eux pourrait se rendre, pour une période déterminée, dans telle ou telle faculté où, avec ses collègues thaïlandais, il mettrait par exemple en oeuvre une méthode sur l'élaboration de laquelle plusieurs auraient pu travailler préalablement.

C'est une proposition que j'ai faite ; elle doit être comprise comme telle. Mon souci dans cette affaire est l'intérêt de l'enseignement du français en Thaïlande.

8) — Comment pouvez-vous savoir ce que les Thaïs pensent, en retour, de la coopération française ? Est-ce que les réflexions critiques ou le bilan sont nécessaires ?

Réflexions critiques et bilan sont effectivement nécessaires. La réflexion critique est constante et je m'efforce avec mes collègues de la susciter. A plusieurs reprises déjà j'ai demandé à ce que soit modifiée telle ou telle option en vue d'une amélioration des résultats.

En outre, les commissions mixtes sont l'occasion d'un bilan général.

9) — A propos des programmes de coopération culturelle, pouvez-vous comparer la politique des Services Culturels et de l'Alliance Française avec celle des instituts d'autres pays étrangers comme le British Council, le Japan Foundation Institute, le Goethe Institute ? D'après vous lequel a autant ou plus de succès que les Services Culturels Français ?

Ainsi que je vous le disais au début de cet entretien ma fonction couvre un domaine plus large que les échanges culturels au sens strict du terme. Pour comparer ce qui est comparable il faudrait mettre en parallèle l'Alliance Française, le British Council, le Japan Foundation Institute et le Goethe Institute. Lequel a le plus de succès ? C'est au public thaïlandais à répondre ! Je ne veux pas être juge et partie.

10) — Pensez-vous que les activités culturelles doivent dépasser la France elle-même et s'élargir sur le plan international (par exemple, le Goethe Institute organise souvent des séances de musique thaïe traditionnelle... ou coréenne, etc... et récemment a fait venir un directeur de théâtre allemand pour apprendre aux étudiants thaïs à jouer une pièce de BRECHT et la faire apprécier par un public ne parlant pas allemand) ? Pensez-vous que la langue et la culture française - reconnues internationalement - sont assez vastes pour se suffire à elles-mêmes ?

Aucune langue, aucune culture ne peut se suffire à elle-même, Toutes se nourrissent d'échanges, d'apport, de confrontation d'idées, toutes s'enrichissent en se mêlant pour reprendre sinon la lettre du moins l'esprit de ce qu'écrivait Montaigne au XVIe siècle.

Je suis sûr que c'est dans cet esprit que travaille le Comité de l'Alliance Française.

12) — Quel message voudriez-vous transmettre à nos membres de l'ATPF ?

Le mot message a une connotation solennelle qui me gêne un peu. Je n'ai pas de message à transmettre mais plus simplement je voudrais dire aux membres de l'A.T.P.F. que, dans le domaine qui les intéresse et qui m'intéresse également, je souhaite qu'un dialogue constant et ouvert se poursuive entre nous, sans préjugés et au contraire avec la certitude que tout problème est soluble avec un peu de bonne volonté.

Cet interview a été réalisé par Mlle Sodchuen Chaiprasat
et Mme Thida Boontharm

สถาบัน ALT

ใน ร.ร. กาญจนเทพ ฯ ข้างกรีฑาสถานแห่งชาติ เจริญผล กรุงเทพฯ ฯ 5
โทร. 2144350

เป็นศูนย์สอน TOEFL ซึ่งได้รับการรับรอง

จากศูนย์สอบ ETS แห่ง Princeton

อำนวยความสะดวกและให้บริการเพื่อเตรียมสอบ

TOEFL, GMAT และ GRE เพื่อศึกษาต่อ ณ USA

ชั้นปริญญาตรี โท เอก ทุกแขนงวิชา

เปิดสอน TOEFL ปีละ 6 รุ่น คือ

1. เริ่มเรียนกลางเดือน มิถุนายน	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน สิงหาคม
2. เริ่มเรียนต้นเดือน กรกฎาคม	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน ตุลาคม
3. เริ่มเรียนปลายเดือน กันยายน	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน พฤศจิกายน
4. เริ่มเรียนต้นเดือน พฤศจิกายน	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน มกราคม
5. เริ่มเรียนปลายเดือน มกราคม	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน มีนาคม
6. เริ่มเรียนปลายเดือน มีนาคม	เพื่อเตรียมสอบ TOEFL ในเดือน พฤษภาคม

(เริ่มรับสมัครประมาณ 1 เดือนก่อนเริ่มเรียน และวันเริ่มเรียนที่แน่นอนของแต่ละรุ่น
จะประกาศให้ทราบผ่าน น.ส.พ. สยามรัฐ น.ส.พ. นิสิตนักร้องศึกษา และ น.ส.พ. มหาวิทยาลัย
ส่วนตารางสอนของแต่ละวิชาจะพิมพ์แจกในวันเปิดเรียน)

มีวิชา TOEFL ให้เลือกเรียนได้ 3 วิชา ๆ ละ 2 รอบ คือ

1. English I. TOEFL Tutorial Course (ชั้นสูง)
2. English II. TOEFL Special Course (ชั้นกลาง)
3. English III. TOEFL Intensive Course (ชั้นเร่งรัด)

มีบริการฟรีกว่า 8 ประเภท

เพื่อช่วยการศึกษาต่อ ณ USA

ใช้ตำราฝึกสอบ TOEFL ชุดมาตรฐานของ ALT โดยเฉพาะ

(โปรดติดต่อเวลา 16-19 น. ในวันธรรมดา และ เวลา 9-16 น. ในวันเสาร์-อาทิตย์ เท่านั้น)

Du bon et du mauvais usage

J'ai été un peu effrayée de voir les résultats de ce que les typographes ont fait et de ce que les correcteurs n'ont pas fait de mon article sur les chiffres dans le dernier numéro* du Bulletin de l'ATPF. Je m'explique. A la page 14, j'avais parlé de virgule et de manque de virgule suivant les langues. Or, on m'a supprimé toutes mes virgules, même dans les langues où il devait y en avoir, à savoir

en anglais : 26th, November, 1979

en américain : November 26th, 1979

Tout cela présage assez mal pour mon sujet d'aujourd'hui qui dépend d'une typographie minutieuse,

Coupe d'un mot à la fin de la ligne

Vous allez trouver que je deviens de plus en plus tatillonne en voulant même imposer une façon de couper un mot à la fin des lignes. En général, on ne vous l'enseigne pas parce que cela paraît si simple et allant de soi. Et pourtant, dans les pages écrites à la main, on trouve très souvent :

Ex. No 1 : je vois un homme. C'

est un homme de taille moyenne.

Ex. No 2 : hier j'

ai fait une longue promenade.

Ex. No 3 : il m'

avait demandé de ne pas partir.

Il ne faut pas être aussi avare de papier. Je sais bien que le moment est aux économies, mais je suis sûre que cela ne vous ruïnera pas de repousser une lettre avec une apostrophe jusqu'à la ligne suivante. La règle que nous pouvons déduire est donc : **ne pas terminer une ligne par une apostrophe.**

Ecrivons donc :

Ex. No 1 : je vois un homme.

C'est un homme de taille moyenne.

*(No 4. 2e année octobre - décembre 1979)

Ex. No 2 :

.... hier

j'ai fait une longue promenade.

Ex. No 3 :

... il

m'avait demandé de ne pas partir.

Quand on tape à la machine un texte d'examen ou une lettre, on est souvent amené à couper un mot trop long à la fin d'une ligne. Il ne faut pas le faire n'importe comment. Il faut séparer le mot aux endroits formant une syllabe complète.

Ex : **comparaison** peut être coupé en

com—paraison

compa—raison

comparai—son

mais pas

comp—araison

compar—aison

co—mparaison

comparais—on

Ce n'est pas une règle très importante et si on ne l'observe pas, ce n'est pas si grave, mais c'est bien agaçant à voir !

La Palillonne

การวิเคราะห์ข้อทดสอบ (L'ANALYSE DES ITEMS)

ประกาศ งานไพโรจน์

การวิเคราะห์ข้อทดสอบคืออะไร

การวิเคราะห์ข้อทดสอบคือการตรวจดูข้อทดสอบทีละข้อ ว่าจะเป็นข้อทดสอบที่ดีพอที่จะใช้วัดความรู้ของนักเรียนได้จริงหรือไม่ สมควรจะนำไปเป็นเกณฑ์ตัดสินได้-ตกของนักเรียนหรือไม่

โดยทั่วไปการวิเคราะห์ข้อทดสอบมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะปรับปรุงเกี่ยวกับ

- ความยากง่ายเกินไปของข้อทดสอบ
- ข้อที่ไม่สามารถจำแนกความสามารถของนักเรียนให้เห็นได้ชัดเจน
- ประสิทธิภาพของตัวลวง

เราจะวิเคราะห์ข้อทดสอบได้เมื่อไร

การวิเคราะห์ข้อทดสอบจะทำหลังจากที่ได้ทำการทดสอบนักเรียนมาแล้ว และก่อนจะทำการวิเคราะห์ข้อทดสอบแต่ละข้อ จะต้องผ่านการวิเคราะห์ข้อทดสอบทั้งฉบับ นั่นคือการหาค่าความเชื่อมั่นของข้อทดสอบนั่นเอง ว่าข้อทดสอบนั้นมีค่าความเชื่อถือได้หรือไม่ ถ้าค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่า .60 ก็ไม่ควรจะนำไปวิเคราะห์ข้อทดสอบแต่ละข้อ แต่ถ้าสูงกว่า .60 ก็นำไปทำการวิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นรายข้อ เพื่อเก็บข้อทดสอบที่ดี ๆ เอาไว้ จะช่วยให้ได้มีข้อทดสอบมาตรฐานไว้ใช้ในโรงเรียนได้

ทำไมจึงต้องมีการวิเคราะห์ข้อทดสอบ

เหตุที่ต้องมีการวิเคราะห์ข้อทดสอบก็เพื่อประโยชน์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นเทคนิคในการให้ได้ข้อทดสอบที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยในการปรับปรุงคุณภาพของการสอบให้ดีขึ้น

2. ช่วยให้ครูได้ปรับปรุงเทคนิคการสอนให้ดีขึ้น
3. ช่วยให้ครูสามารถค้นพบข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการเรียนของนักเรียน เพื่อหาทางแก้ไขและปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน
4. ทำให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการสอนและพฤติกรรมของนักเรียน
5. ทำให้ทราบว่าการเรียนการสอนบรรลุตรงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ ถ้ายังไม่บรรลุก็ต้องปรับปรุงแก้ไข
6. ทำให้ประหยัดเวลาในการออกข้อทดสอบครั้งต่อ ๆ ไป
7. ทำให้ทราบข้อบกพร่องของข้อทดสอบ และได้แก้ไขก่อนนำออกไปใช้ในครั้งต่อ ๆ ไป
8. หากมีนักเรียนจำนวนมากเข้าสอบ การวิเคราะห์ข้อทดสอบเพื่อให้ได้ข้อทดสอบมาตรฐาน หรือสร้างเกณฑ์เฉลี่ย (norme) ได้
9. สามารถสร้างธนาคารข้อทดสอบ

วิธีการวิเคราะห์ข้อทดสอบ

ข้อทดสอบที่จะนำมาทำการวิเคราะห์นั้นมักจะเป็นข้อทดสอบชนิดปรนัย ซึ่งแต่ละข้อจะให้คะแนนไว้เท่ากัน คือตอบถูกให้คะแนนเต็มหนึ่งคะแนน ตอบผิดให้ศูนย์

เทคนิคการวิเคราะห์รายข้อที่นิยมกันมี 2 แบบคือ แบบ 27 เปอร์เซนต์ และแบบ 50 เปอร์เซนต์

แบบ 27 เปอร์เซนต์หมายถึงการนำเอากระดาษคำตอบของนักเรียนที่ได้คะแนนสูงสุด 27 เปอร์เซนต์ และต่ำสุด 27 เปอร์เซนต์มาวิเคราะห์ นั่นหมายความว่า เราวิเคราะห์คำตอบของนักเรียนเพียง 54 เปอร์เซนต์ โดยวิธีนี้เราต้องยอมรับว่า ผลการสอบของนักเรียนกระจายเป็นโค้งปกติ การใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์นี้ KELLY (1939) ได้เสนอแนะว่าควรใช้กรณีที่มีนักเรียนตั้งแต่ 370 คนขึ้นไป จะช่วยให้ได้ค่าอำนาจจำแนกสูง และมีเสถียรภาพ (Stable) ตามแบบเทคนิค 27 เปอร์เซนต์ มีผู้คิดตารางสำเร็จของค่า p (ค่าความยากง่าย) ค่า r (ค่าอำนาจจำแนก - ค่าอำนาจจำแนกบางแห่งใช้แทนด้วยตัว D) เช่นตารางสำเร็จของ Chung-Teh FAN ชื่อ ITEM ANALYSIS TABLE และตารางของ John C. FLANAGAN เป็นต้น

ส่วนการวิเคราะห์ข้อทดสอบโดยใช้เทคนิค 50 เปอร์เซนต์ก็คล้ายกับเทคนิค 27 เปอร์เซนต์ เพียงแต่เอากระดาษคำตอบของนักเรียนทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยแบ่งกลุ่มบน 50 เปอร์เซนต์ และ

กลุ่มล่าง 50 เปอร์เซนต์ วิธีนี้เหมาะสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อย วิธีนี้ไม่ต้องกังวลว่า ผลการสอบของนักเรียนจะกระจายเป็นโค้งปกติหรือไม่

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อทดสอบดำเนินเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อสอบ ให้คะแนน เขียนคะแนนรวมไว้ที่หัวกระดาษคำตอบของนักเรียนแต่ละคน
2. เรียงกระดาษคำตอบของนักเรียนจากคะแนนสูงสุดลงต่ำสุด
3. หาค่าความเชื่อมั่นของข้อทดสอบทั้งฉบับ ซึ่งมีวิธีการหาได้หลายวิธี วิธีที่นิยมกันมากคือ การใช้สูตรของ KUDER-RICHARDSON K-R 20 หรือ K-R 21 (โดยปกติ K-R 20 ให้ค่าความเชื่อมั่นได้สูงกว่า K-R 21) และแบบแบ่งครึ่งของข้อทดสอบ (Split-half)
4. เมื่อได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ต้องการแล้ว (โดยปกติค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .60 ขึ้นไป นับว่าใช้ได้ ยิ่งค่าความเชื่อมั่นยิ่งสูงยิ่งดี) ก็นำไปวิเคราะห์รายข้อ โดย

1) แบ่งกระดาษออกเป็นสองกลุ่มหรือสามกลุ่ม แล้วแต่ว่าจะใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ หรือ 50 เปอร์เซนต์ (เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ไม่ค่อยนิยมใช้แล้ว) ถ้าใช้วิธี 27 เปอร์เซนต์ ให้คิดเทียบว่า 27 เปอร์เซนต์ ของกระดาษคำตอบทั้งหมดเป็นเท่าไร เช่นสมมุติว่ามีกระดาษคำตอบอยู่ 400 แผ่น คิด 27 เปอร์เซนต์จะได้ $\frac{400 \times 27}{100}$ แสดงว่ากลุ่มบนมี 108 แผ่น และกลุ่มล่างมี 108 แผ่น ถ้าใช้วิธี 50 เปอร์เซนต์ กลุ่มกลางก็จะไม่มี นับกระดาษคำตอบจากสูงสุดลงมา 108 แผ่น และนับคะแนนต่ำสุดไล่ขึ้นไป 108 แผ่น

2) ตัดสินใจว่าจะใช้ตารางสำเร็จรูป หรือจะใช้สูตรในการคำนวณหาค่าความยากง่าย (แทนด้วย P) และค่าอำนาจจำแนก (แทนด้วย D ตำราบางเล่มใช้แทนด้วย r)

3) ถ้าใช้ตารางสำเร็จรูปคือ ITEM ANALYSIS TABLE ของ Teh-Chung FAN ให้ทำตามตารางวิเคราะห์รายข้อดังนี้

ตัวอย่าง สมมุติว่าในการทดสอบวิชาภาษาฝรั่งเศสชั้น มศ. 4 มีนักเรียนเข้าสอบ
ทั้งหมด 400 คน ($27\% = 108$) และมีข้อสอบอยู่ 60 ข้อ

ข้อที่	ตัวเลือก	จำนวนนักเรียน เลือก					จำนวน ที่ไม่ว ตอบ	จำนวน ที่ค่าไม่ กัน	รวม
		a	b	c	*d	e			
1.	กลุ่มบน ↑	□1	□□	L	□□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□ □□□□	□□			
		6	10	2	91	9	0	0	108
	กลุ่มล่าง ↓	□□□□□ □	□□□□ □	□□□□□	□□□□	□□□□ □□□□	□	□L	
		21	18	20	13	26	3	7	108
	รวม	27	28	22	94	35	3	7	216
	% ของกลุ่มบน PH↑				75				
	% ของกลุ่มล่าง PL↓				12				
	P				.42				
	L				.63				
	Δ				13.8				
2									
3									
4									
⋮									
⋮									
60									

* ตัวเลือกที่ถูก

- จากตัวอย่างนี้เราแบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มบน และกลุ่มล่าง โดยใช้เทคนิคหรือวิธี 27 เปอร์เซนต์ นักเรียน 400 คน จะได้กลุ่มละ 108 คน
- ซีตรอบคະແນຂອງແຕ່ລະຕົວເລືອກໃນແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະແປງໃຫ້ເປັນຕົວເລກ ຖ້າໃຊ້ວິທີຊີຕຣອຍຄະແນນ ຈະໃຊ້ວິທີໃສ່ code ໃນແບບທດສອບແລ້ວມາຫາຄ່າທີ່ລັງກີສະຕາວຕີ

- รวมจำนวนตัวเลือกของแต่ละกลุ่มในแต่ละข้อทางค่านวนอน และใส่ผลที่ได้ไว้ในช่องรวม
- รวมจำนวนตัวเลือกของแต่ละช่องของทั้งสองกลุ่มทางแนวตั้ง และใส่ผลที่ได้ในช่องรวม
- ตรวจสอบผลรวมของทางแนวนอนและแนวตั้งจะต้องได้เท่ากัน
- หาเปอร์เซ็นต์ของตัวถูกในกลุ่มบน และในกลุ่มล่างของแต่ละข้อ
- เปิดตาราง ITEM ANALYSIS TABLE ของ FAN เพื่อหาค่า P ค่า r และค่า Δ (Delta)

วิธีเปิดตาราง

ให้ดูค่าของกลุ่มล่าง (PL) ก่อน จึงค่อยดูค่าของกลุ่มบน (PH)

จากตัวอย่างข้างต้น ข้อ d เป็นข้อที่ถูก

นักเรียนที่ทำถูกในกลุ่ม PH = 81 คน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ $75 \left(\frac{81 \times 100}{108} \right)$

และในกลุ่ม PL = 13 คน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ได้ $12 \left(\frac{13 \times 100}{108} \right)$

จากตารางของ FAN PL .12 และ PH .75 จะได้ค่า

p = .42 ค่า r = .63 และค่า $\Delta = 13.8$

(ค่า Delta เป็นค่าที่ไว้ใช้ในการทำข้อทดสอบมาตรฐาน)

4) ถ้าจะใช้สูตร ให้ทำดังนี้

ข้อที่	กลุ่มบน	กลุ่มล่าง	กลุ่มกลาง	รวม	P	ความแตกต่าง	r
	๕๗ % I	๕๗ % II	46 % III				
				I+II+III	$\frac{I+II+III}{T}$	I - II	$\frac{I - II}{T/2}$
1. a	6	21					
b	10	18					
c	2	20					
* d	81	13					
e	9	26	70	164	.41	68	.63
2							
...							
60				108			

* ตัวเลือกที่ถูก

— จากตารางนี้ใช้เทคนิค 27% แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มบน (108 คน) กลุ่มล่าง (108 คน) และกลุ่มกลาง (184 คน)

— คำนวณค่าความยากง่าย (P) โดยใช้สูตร

$$P = \frac{R}{T}$$

เมื่อ P = ความยากของข้อสอบ

R = จำนวนนักเรียนที่ตอบถูก (ของทั้งกลุ่มบน กลุ่มล่าง และกลุ่มกลาง)

T = จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด

จากตัวเลขในตาราง

$$P = \frac{164}{400} = .41$$

ค่า P ที่ได้จากการใช้สูตร และจากการเปิดตารางของ FAN มีค่าใกล้เคียงกัน

— หาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (D) ใช้สูตรดังนี้

$$D = \frac{R_u - R_l}{T/2}$$

เมื่อ	D =	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ		
	R _u =	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มบน		
	R _l =	จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มล่าง		
	T/2 =	จำนวนนักเรียนที่นำมาวิเคราะห์ (กลุ่มบนหรือกลุ่มล่าง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง)		
จากตัวเลขในตาราง				
	D =	$\frac{81 - 13}{108}$		
	=	$\frac{68}{108}$		
	=	.63		

การแปลค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (D)

ค่าความยากง่าย P จะมีค่าตั้งแต่ 0.00 ไปจนถึง 1.00

ถ้าค่า $P = 0.00$ แสดงว่าข้อสอบยากมาก ไม่มีคนตอบถูกเลย

ถ้าค่า $P = 1.00$ แสดงว่าข้อสอบง่ายมาก นักเรียนตอบถูกทุกคน

ค่า P ยิ่งน้อย ข้อสอบยิ่งยาก

ค่า P มา ข้อสอบยิ่งง่าย

ค่า P ที่เหมาะสมที่สุดคือ .50

Normally เสนอว่าความยากง่ายของข้อสอบควรจะอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80

ค่าอำนาจจำแนก (D) จะมีค่าอยู่ระหว่าง + 1.0 ถึง - 1.0

ถ้าค่า $D = 0$ แสดงว่าคนเก่งและคนไม่เก่งตอบถูกพอ ๆ กัน ข้อสอบจึงไม่สามารถแยกคนเก่งออกจากคนไม่เก่งได้

ถ้าค่า D เป็นลบ แสดงว่าคนไม่เก่งทำถูกมากกว่าคนเก่ง ข้อสอบนี้ใช้ไม่ได้ ค่า D ตลบทำให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบต่ำลง และยังผลให้ข้อสอบนั้นขาดความเที่ยงตรง

ถ้าค่า D เป็นบวก แสดงว่าคนเก่งทำถูกมากกว่าคนไม่เก่ง ซึ่งเป็นลักษณะที่เราต้องการ ยิ่ง D มีค่ามาก ยิ่งแสดงว่าข้อสอบมีค่าอำนาจจำแนกมาก เป็นข้อสอบที่ดี

ค่าอำนาจจำแนกที่ดีว่าใช้ได้ ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป

ค่าอำนาจจำแนกจะมีค่าสูงสุด เมื่อ $P = .50$

แต่ $P = .50$ ก็มีได้ทำให้ได้ค่า D สูงสุดเสมอไป

หมายเหตุ - ในข้อทดสอบวิชาหนึ่ง ๆ ควรประกอบด้วยข้อสอบแต่ละข้อที่มีความยากง่าย ดังนี้

1) มีข้อสอบประเภทยาก ประมาณ 25%

2) มีข้อสอบประเภทปานกลาง ประมาณ 50%

3) มีข้อสอบประเภทง่าย ประมาณ 25%

- อย่างไรก็ตามการที่เราต้องการให้ข้อทดสอบมีความ ยาก ง่าย เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการทดสอบด้วยเหมือนกัน เช่น ข้อสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ก็ย่อมจะต้องประกอบไปด้วยข้อสอบที่มีความยากเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

ประเมินประสิทธิภาพของตัวลงหรือการวิเคราะห์ตัวเลือก

ข้อสอบข้อใดที่เราวิเคราะห์แล้ว ได้ค่า P และค่า D เป็นที่พอใจแล้ว ก็นำมาวิเคราะห์ตัวเลือกอีกครั้งว่า ดีแล้วหรือยัง วิธีการคือ ศึกษาความหมายข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อสอบ โดยดู

1) ความกำกวมของภาษา ข้อทดสอบใดที่มีความกำกวม มักจะเป็นข้อสอบที่นักเรียนในกลุ่มบนเลือกตัวเลือกที่ผิดมีจำนวนพอ ๆ กับตัวเลือกที่ถูกต้อง หรือเป็นข้อที่นักเรียนเก่งตอบผิดเป็นส่วนใหญ่

บางครั้งความกำกวมของข้อสอบก็เกิดจากตัวนักเรียนเอง ที่มีความเข้าใจเนื้อหา ของข้อสอบไม่ชัดเจน จึงทำให้มองว่าข้อสอบนั้นกำกวม ทั้ง ๆ ที่ข้อสอบนั้นไม่กำกวม แต่การวิเคราะห์ข้อสอบไม่สามารถบอกได้ว่า ความกำกวมของข้อสอบเกิดจากนักเรียนไม่มีความรู้หรือเกิดจากการเขียนข้อสอบไม่ดี

2) เฉลยผิด

วิธีตรวจดูว่าเฉลยผิดหรือไม่ ดูจากคำตอบของนักเรียนในกลุ่มบนที่ส่วนใหญ่ตอบผิดอยู่ ณ ที่ใด ตัวเลือกนั้นอาจเป็นคำตอบที่ถูกต้องก็ได้

3) การเดา

ดูจากตัวเลือกทุกตัวที่นักเรียนในกลุ่มบนตอบจะเลือกตอบพอ ๆ กัน นั้นแสดงว่าเกิดการเดาขึ้น อาจเป็นข้อสอบถามเนื้อหาที่นักเรียนไม่เคยศึกษามาก่อน จึงเป็นการยากที่จะให้ตอบได้ถูก จึงเดาสุ่มในทุกตัวเลือก

ตัวลวงที่ดีจะต้องลวงเด็กจากกลุ่มล่างให้ตอบได้มากกว่าเด็กในกลุ่มบน หรือสรุปง่าย ๆ ว่าตัวลวงที่ดีคือตัวลวงที่มีค่า r หรือ D สูงและมีค่าติดลบ

จากตัวอย่างข้างต้น ตัวลวงทุกตัวใช้ได้ เพราะสามารถลวงเด็กทั้งกลุ่มบนและกลุ่มล่างให้ตอบได้ และเด็กกลุ่มล่างเลือกมากกว่ากลุ่มบน

ในการวิเคราะห์ตัวลวงอาจทำได้อีกวิธีหนึ่งคือ หาค่า p และ r ของตัวลวงทุกตัว เพื่อความสะดวกใช้ตารางของ FAN ค่า r ของตัวลวงควรจะมีค่าติดลบ และมีค่าสูงจึงจะถือว่าเป็นตัวลวงที่ดี (การเปิดตารางของ FAN สำหรับตัวลวงก็เหมือนกับตัวถูกคั่งได้กล่าวมาแล้วข้างต้น)

4) จำนวนนักเรียนที่ไม่ตอบ

ถ้าในกลุ่มบนมีจำนวนที่ไม่ตอบมาก หรือตอบไม่ทันมาก แสดงว่าเวลาที่ให้ทำมีไม่เพียงพอ

จากตารางข้างต้น ในกลุ่มล่างมีผู้ไม่ตอบ 3 คน และทำไม่ทัน 7 คน จากจำนวน 216 คน
 นี้แสดงว่าเวลาที่ให้นักเรียนทำมีเพียงพอ

5) เพื่อช่วยให้การเลือกข้อสอบเห็นได้เด่นชัด นำค่า p และ r ที่ได้ (ของตัวเลือกที่ถูก)
 ไปจุดกราฟ แล้วขีดเส้นแบ่งข้อสอบเป็นพวก ๆ เพื่อเลือกข้อสอบที่ดีต่อไป

ธนาคารข้อสอบ

หลังจากวิเคราะห์ข้อสอบเสร็จแล้ว นำข้อสอบที่ดี ๆ แต่ละข้อบันทึกลงในแผ่นกระดาษ
 ก่อนข้างแข็งขนาด 12×20 เซนติเมตร เรียกแผ่นกระดาษที่บันทึกข้อสอบนี้ว่า บัตรข้อสอบ
 (Item card) แผ่นหนึ่งก็บันทึกข้อสอบข้อหนึ่ง เมื่อสะสมบัตรเหล่านี้ไว้มาก ๆ ก็จะกลายเป็น
 ธนาคารข้อสอบ แต่ละวิชาอาจใช้บัตรคนละสี เพื่อความสะดวกในการจัดหมวดหมู่ และสะดวก
 ต่อการใช้

ตัวอย่าง

บัตรข้อสอบด้านหน้า

โรงเรียน.....	เลขที่.....
วิชา ภาษาฝรั่งเศส	ชั้น มศ. 5
ฉบับ Compréhension écrite เรื่อง Degré de l'adjectif	
จุดมุ่งหมาย Transfert	
Stem (écrit) : _____	
P.63	Jean-François est-intelligent de toute la famille.
C.45	Options (écrites)
	*A - le plus
	B - plus
	C - aussi
ผู้ออกข้อสอบ	D - si
.....	

บัตรข้อสอบด้านหลัง

ใช้ครั้งที่	1		2		3		4	
วันที่	11 มี.ค. 23							
ชั้น	มศ. 5							
เพื่ออะไร	สอบปลายภาค							
จำนวนนักเรียน	122							
ตัวเลือก	P	D	P	D	P	D	P	D
* A	.63	.45						
B	.43	.21						
C	.22	.15						
D	.14	.09						

หมายเหตุ

หรือจะวางรูปบัตรด้านหลังดังนี้ก็ได้

วันสอบ 11 มีนาคม 2523 ชั้น / ห้อง 501 ก N=122

กลุ่มบน 27%

กลุ่มกลาง 46%

กลุ่มต่ำ 27%

D = .45	A	25	42	10
P = .63	B	2		9
	C	1		6
	D	5		8

หมายเหตุ ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกเหมาะสมดีแล้ว
ความกำกวม การเดา และการเฉลยผิด ยังไม่ปรากฏ

บรรณานุกรม

- GARRETT, Henry E. *Statistics in psychology and education* Bombay : Vakils, Feffer and Simons Private Ltd. 1966
- MOTHE, Jean—Claue *L'évaluation par les tests dans la classe de français.* Paris : Librairies Hachette et Larousse 1975.
- อนันต์ ศรีโสภา *ทฤษฎีการวัดและการทดสอบ* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522

เรื่องของภาษา

กุลศักดิ์ ฉายางาม

เมื่อเอ่ยถึงคำว่า “ภาษา” พวกเราที่เป็นครูสอนภาษาฝรั่งเศส คงจะนึกเห็นภาพต่าง ๆ กันไป บ้างก็เห็นความยุ่งยากของการกระจายกริยารูปต่าง ๆ บ้างก็เห็นความจุกจิกจู้จี้เกี่ยวกับการเติม s ท้ายคำนี้ เติม x ท้ายคำนั้น หรืออื่น ๆ อีกมากมาย แต่ข้าพเจ้ามิได้ตั้งใจจะเขียนเกี่ยวกับภาษาหรือไวยากรณ์ฝรั่งเศสที่พวกเราเคยเรียนมา หรือกำลังทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ขณะนี้ แต่จะพูดถึงเรื่องของภาษาที่ใช้ในประเทศเบลเยียม¹ ซึ่งเป็นปัญหาที่สร้างความวุ่นวายยุ่งเหยิงมากที่สุดทีเดียว และผู้ใดที่ต้องไปเกี่ยวข้องกับตัวก็พลอยวุ่นวายไปด้วย

จากการที่ได้มีโอกาสไปดูงานในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง และได้พบกับบุคคลต่าง ๆ ทั้งครูอาจารย์ทั้งเจ้าหน้าที่ของประเทศเบลเยียมแล้ว ถึงได้ซาบซึ้งเรื่องความสับสนต่าง ๆ ภายในประเทศ สาเหตุอันหนึ่งก็คงเนื่องจากการเล่นแ่งกันทางภาษา จึงปรากฏว่ากระทรวงการต่างประเทศเขาจึงมีรัฐมนตรีว่าการถึง 3 คน คนหนึ่งเป็นฝ่ายฟลามองต์ คนหนึ่งเป็นฝ่ายฝรั่งเศส ส่วนอีกคนหนึ่ง จะเป็นอย่างละครึ่งหรือเปล่าก็ไม่ทราบ มีเรื่องเล่ากันว่ารัฐบาลไทยขอให้เบลเยียมช่วยรับเอาผู้เข้าประเทศไทยโดยผิดกฎหมายไปเลี้ยงดูบ้าง รัฐมนตรีต่างประเทศที่เป็นฝ่ายฟลามองต์ท่านเป็นมิตรต่อกับ พวกเรา เอกอัครราชทูตของไทยก็ตอบว่า จะช่วยรับปีละ 3,000 คน แต่รัฐมนตรีต่างประเทศที่เป็นฝ่ายฝรั่งเศส บอกว่ารับได้ 2,000 คน เจรจากันอยู่ร่วม 6 เดือน จึงตกลงว่าจะรับได้ปีละ 3,000 คน จนจะครบปีพอดีเพิ่งเดินทางไปถึงเบลเยียม 65 คน กว่าจะครบ 3,000 คนของปีนั้น คงกินเวลาอีกหลายปี จากจำนวนน้อยแสนที่ตกอยู่ชายแดนไทย จนเป็นมากแสนก็คงจะยังไม่ครบ 3,000 คน สักที

ชื่อของ A.G.C.D. (Administration Générale de la Coopération au Développement) เป็นตึกใหญ่ สวยหรู สูงถึง 24 ชั้น ตั้งเด่นเป็นสง่าอยู่ย่านไก้หรรุราชของกรุง Bruxelles ภายในตึกแต่ละชั้นจะมีห้องทำงานเรียงติดกันเป็นแถว แต่ที่น่าสังเกตก็คือจะจัดไว้สลับกันระหว่างห้องของ

¹ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาฟลามองต์ เป็นภาษาประจำชาติ ทุกครั้งที่พระเจ้าอยู่หัวจะต้องเสด็จจะเป็นการไปทรงเบ็ดงานใด ๆ หรือพระราชทานพระบรมราโชวาท จะทรงเตรียมพระองค์ไว้พร้อมว่างานครั้งนี้ ครั้งนั้นจะต้องมีพระราชดำรัสเป็นภาษาฝรั่งเศส หรือฟลามองต์

เจ้าหน้าที่ที่พูดภาษาฟลามองด์ และเจ้าหน้าที่ที่พูดภาษาฝรั่งเศส และทำให้ข้าพเจ้าคิดเอาเองว่า ถ้าไม่ต้องแบ่งปันกันแบบนี้คงไม่ต้องสร้างตึกถึง 24 ชั้นให้สิ้นเปลืองงบประมาณเปล่า ๆ ที่เกิดขึ้นกับมหาวิทยาลัย Louvain ก็เช่นกัน ความที่มีการแบ่งกันด้วยภาษาว่าส่วนที่เป็นภาษาฝรั่งเศส ควรจะอยู่ในดินแดนที่พูดฝรั่งเศส แต่มหาวิทยาลัยนี้ตั้งมานานแล้วและอยู่ในเขตแดนของส่วนที่พูดภาษาฟลามองด์ จึงจำต้องย้ายไปสร้างมหาวิทยาลัย Louvain ขึ้นใหม่เมื่อไม่นานมานี้เองผู้บริหารประเทศแก้ปัญหากรมองต์ด้วยวิธีนี้ ทั้ง ๆ ที่เป็นการสิ้นเปลืองแต่ก็เพื่อหาทางออก จึงน่าจะเสียหายมากและมหาวิทยาลัย Louvain แห่งเดิมจึงมีที่ว่างมากมายเพราะส่วนที่ย้ายออกไปเป็นส่วนที่ใหญ่กว่าส่วนที่อยู่และที่น่าสังเกตก็คือระยะทางจากกรุง Bruxelles ไป Louvain ใหม่ มีระยะพอ ๆ กับจาก Bruxelles ไป Louvain เดิม การแบ่งปันส่วนอย่างเสมอกันนี้มีในทุกเรื่อง แม้แต่การออกจาก Bruxelles เพื่อไปต่างจังหวัด อย่างเช่นจะไปเมือง Liège เมืองหรือตำบลถัดจาก Bruxelles ไปจนถึง Liège จะแบ่งกันไว้อย่างมีระเบียบทีเดียวคือ เขตของฟลามองด์ สลับกับเขตฝรั่งเศสไป เช่นนี้จนถึง Liège พอเข้าสู่ตึกมหาวิทยาลัย Liège เขาก็แบ่งชั้นของตึกไว้อย่างเด่นชัด เช่น ชั้น 1-4 เป็นส่วนที่เกี่ยวกับฟลามองด์ ชั้น 5 ขึ้นไปเป็นส่วนของฝรั่งเศส ยังดีที่เขายังใช้ ascenseur อันเดียวกันได้ หากจะต้องแบ่ง ascenseur อีกคงทำให้ผู้มาติดต่อกันลำบากมากขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตอีกเรื่องหนึ่งคือพวก ฟลามองด์ มีความเพียรพยายามที่จะพูดภาษาอื่น นอกจากภาษาฟลามองด์ นอกจากการศึกษาภาคบังคับที่ว่าพวกฟลามองด์ต้องเรียนภาษาฝรั่งเศส พวกฝรั่งเศสต้องเรียนฟลามองด์เพิ่มจากภาษาประจำของตัวเอง คูเหมือนว่าพวกฝรั่งเศสจะหยุดอยู่แค่นี้ ซึ่งตรงกันข้ามกับพวกฟลามองด์ซึ่งไม่หยุดอยู่กับที่ไม่ว่าจะเป็นแง่ไหนแม้แต่การเพิ่มจำนวนประชากร แต่เดิมนั้นพวกฝรั่งเศสมีจำนวนมากกว่าพวกฟลามองด์ แต่ความที่พวกฟลามองด์เป็นแคทอลิกที่เคร่งจึงเพิ่มจำนวนประชากรได้รวดเร็วมาก ข้าพเจ้าได้พบศาสตราจารย์ท่านหนึ่งบิดาท่านเป็นพ่อทูลหัวให้กับทหารเรือผู้หนึ่งซึ่งมีบุตรถึง 26 คน แต่เสียชีวิตไป 2 คน จึงเหลือ 2 โหลพอดี ครอบครัวอื่น ๆ ก็มีบุตรหลาย ๆ คนกันเป็นส่วนใหญ่ เรื่องทำมาหาเลี้ยงชีพพวกนี้ก็เก่ง ขยายกิจการและร่ำรวยขึ้นเรื่อย ๆ และ สนับสนุนให้ ลูกหลานไปแต่งงานกับ ฝ่ายฝรั่งเศส ในที่สุดก็ขยายความร่ำรวยเป็นปีกแผ่นข้ามแดนได้อีกด้วย ที่นี้พูดถึงภาษา พวกฟลามองด์ได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความต้องการพัฒนาตัวเองอย่างมาก เช่น พวกชนชั้นกรรมกรหลังจากเรียนภาษาฝรั่งเศสภาคบังคับประถมศึกษาแล้ว ยังพยายามนำภาษาฝรั่งเศสมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สังเกตได้จากที่ข้าพเจ้าต้องเจรจากาภมณฑลหนทางกับคนในถนน หรือกับคนขับรถเมล์เหล่านี้เป็นต้น คนต่างชาติจะได้รับความสะดวกพอควร ถึงจะพูดไม่ได้มากมายแต่ก็พยายามพูดที่จำเป็นได้ อย่างเช่นวันหนึ่งข้าพเจ้าถามคนหนึ่บตัวรถรางว่า ข้าพเจ้าจะไปที่สถานีรถไฟแห่งหนึ่งจะต้องขึ้นรถรางสาย

โต บ้าคนนั้นก็ตอบด้วยเสียงดังแต่ฟังไม่ชัดเจนกว่า ของเอ็ง ของเค้อ ของตรัว และข้าพเจ้าก็พอ
เดาได้ว่าต้องเป็น 101 102 103 ซึ่งดูใกล้เคียงกับเสียงที่แกเปล่งออกมา ที่นี้ก็มาถึงปัญหาว่าจะ
ขึ้นรถฝั่งไหน จึงจะไปถูกทิศ เพราะตลอดทางหากอธิบายตามป้ายรถได้ยากมาก ข้าพเจ้าก็ถาม
ว่าจะขึ้นป้ายอันไหน เขาก็บอกว่า *l'autre côté* ข้าพเจ้าก็รีบจำข้ามถนนขึ้นรถไปด้วยความกระหึ่ม
ยืมย่องว่า วันนี้เราสะดวกดี แต่ที่ไหนได้ยิ่งไปก็ยิ่งรู้สึกว่ายิ่งเป็นทิวทัศน์ของซานเมือง แต่ตามที่ได้
รับคำอธิบายไว้เขาบอกว่าเป็นย่านกลางเมือง ก็เลยถามคนข้าง ๆ ว่าข้าพเจ้าไปถูกทางหรือไม่เขาก็
พูดยิ้ม ๆ อย่างเห็นใจว่าข้าพเจ้าขึ้นผิดฝั่งกว่าจะไปถึงที่นัดหมายก็เข้าไป 1 ชั่วโมงพอดีทำให้ข้าพเจ้า
นึกหาคำตอบของบ้าคนหนึ่งคิดว่าที่แกใช้ *l'autre côté* นั้น คงหมายถึงอีกด้านหนึ่งของสี่ข้างแก
เพราะแกยืนอยู่ใกล้ ๆ ซุ้มที่แกนั่งหนีบตัว ซึ่งอยู่ขวามือของแก ป้ายรถจึงอยู่ด้านซ้ายของแกซึ่ง
ที่แท้ก็คือ ฝั่งเดียวกับที่แกยืนอยู่นั่นเอง เราเข้าใจคำว่า *l'autre côté* กันคนละความหมาย

เรื่องความสับสนของการใช้ภาษานั้นยังมีอีกมากมาย แต่ข้าพเจ้าใคร่จะขอเล่าเกี่ยวกับ
ตัวเลขสัณนิทเดียว ซึ่งอันที่จริงผู้อ่านที่ได้อ่านจากบทความขององค์นายก เกี่ยวกับเรื่องเลขนี้ ใน
วารสารของสมาคมฯ แล้วคงจะนึกออก แต่สิ่งที่ข้าพเจ้าจะพูดถึงนี้เป็นเรื่องความเข้าใจผิดของ
ข้าพเจ้าเอง วันหนึ่งเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ นัดให้ข้าพเจ้าไปจัดรายการดูงาน และได้ช่วย
แนะนำรถเมล์ที่ข้าพเจ้าจะขึ้นได้โดยสะดวก เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบอกว่ามีรถสาย โนน้องต์ กาเทรอ ผ่าน
ข้าพเจ้าก็งง เขาก็เลยเขียนให้ดูก็เป็นเลข 9 กับเลข 4 ก็คือเบอร์ 94 ข้าพเจ้าก็เลยเข้าใจว่า เลข 9
เขาออกเสียง โนน้องต์นั่นเอง พอวันรุ่งขึ้นข้าพเจ้าก็ไปพบเขาตามนัด และเล่าอย่างภาคภูมิใจว่า
“วันนี้รถสาย โนน้องต์ กาเทรอแน่นขึ้นไม่ได้ เผอิญได้รับคำแนะนำจากผู้โดยสารที่คอยรถเมล์
อยู่แนะนำให้ขึ้นรถคันที่กำลังมาพอดีก็ได้แล้วลงเดินอีกนิดหน่อยก็ถึง ข้าพเจ้าก็เลยขึ้นรถเบอร์
โนน้องต์ โนน้องต์มา” เจ้าหน้าที่ผู้นั้นฟังจบก็ทำตาโตตาเล็ก พร้อมกับบอกข้าพเจ้าว่า เขาจด
โดยสารในกรุง Bruxelles มารวมกันทั้งหมดก็ไม่ถึง 9090 คันหรอก ข้าพเจ้าก็รีบบอกว่า ไม่ใช่
เช่นนั้นข้าพเจ้าหมายถึง รถเบอร์ 99 (*neuf neuf*) เขาก็เลยบอกว่า เขาอ่าน โนน้องต์ เนฟ
ไม่ใช่ โนน้องต์ โนน้องต์

จะอย่างไรก็ตามเรื่องของภาษานี้ข้าพเจ้าก็ใคร่จะ กล่าวชมเชย ประเทศเบลเยียม อย่างมาก
เพราะการเปิดสอนภาษาต่างประเทศ มีอย่างกว้างขวางไม่แต่ตามมหาวิทยาลัยเท่านั้น ตามโรงเรียน
ล่ามโรงเรียนแปลระดับสูงก็มีให้เลือกหลายภาษา ผู้ที่จบทางสายนี้ไม่พอปั้นตลาดแรงงาน ฝ่าย
ควบคุมการศึกษาของประเทศเขาก็สอดส่องดูแลอย่างใกล้ชิด และจัดแบ่งภาษาต่างประเทศเป็น

² *Du bon et du mauvais usage* วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีที่ 2 ฉบับที่ 4
เดือน ตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2522 หน้า 13

กลุ่มภาษาแข็งและกลุ่มภาษาอ่อน เขาจัดโดยดูจากประเทศที่มีความแข็งทางเศรษฐกิจการเมืองด้วย นอกเหนือจากภาษาที่มีคนพูดมาก เช่น ภาษาเยอรมันอยู่ในกลุ่มภาษาแข็ง ส่วนภาษารัสเซีย ภาษาปอร์ตุเกส นั้นอยู่ในกลุ่มภาษาอ่อน โดยให้คำอธิบายว่ามีคนใช้น้อย รัฐบาลจะไม่อนุมัติให้สถาบันหนึ่ง ๆ เปิดภาษาอ่อนมากกว่า 1 ภาษา และหากภาษาใดมีผู้เรียนน้อย จะไม่มีการเปิดสอนซ้ำซ้อนกันในหลายสถาบัน เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้นักศึกษา ลงทะเบียน เรียนข้ามสถาบันได้ สำหรับภาษาที่พวกเขาต้องการเลือกเรียนซึ่งมิได้มีเปิดสอนในสถาบันที่ตนเป็นนักศึกษาอยู่ แต่ละสถาบันทำงานตามที่ตัวถนัด การสอนภาษาจึงค่อนข้างได้ผลดีมาก หากหลาย ๆ สถาบันของไทย มาร่วมมือร่วมใจกันแบ่งความรับผิดชอบกันสถาบันละ 1 หรือ 2 สายของแต่ละภาษาตามความถนัด และความสามารถเชื่อว่าผลที่ได้รับคงจะดีกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพราะแต่ละสถาบันก็จะมีอุปกรณ์การสอนอย่างครบถ้วน แทนที่จะต่างคนต่างเปิดสอนภาษาซ้ำ ๆ กันมีอุปกรณ์กันคนละนิดละหน่อย ภาษาของนิสิตที่จบมาก็ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร เพราะเราขาดอุปกรณ์และปัจจัยที่สำคัญหลายอย่าง พวกเราที่เป็นครูสอนภาษาน่าจะได้พิจารณาเรื่องนี้กันสักครั้งหนึ่ง เราอาจจะได้ลูกศิษย์ที่แตกฉานภาษาต่างประเทศ เป็นจำนวนมากกว่าขณะนี้ก็ได้

ร้าน ชาลี จิวเวลเลอร์
(Charlie Jeweler)

5/3 ซอยนานาใต้ สุขุมวิท กรุงเทพฯ

จำหน่าย: แหวน, เครื่องประดับแบบต่าง ๆ
และเครื่องทองเหลือง

รายงานประจำปีของสมาคมฯ

ตั้งแต่ 13 พฤษภาคม 2522 ถึง 10 พฤษภาคม 2523

คณะกรรมการบริหารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ชุดที่ 2 คือชุดปัจจุบัน
ขอรายงานกิจการของสมาคมฯ ที่ได้จัดทำในรอบปีที่ผ่านมา (13 พฤษภาคม 2522-10 พฤษภาคม
2523) ดังนี้

1. งานบริหาร

คณะกรรมการบริหารได้ประชุมปรึกษาหารือเพื่อดำเนินกิจการของสมาคมฯ นับตั้งแต่
13 พฤษภาคม 2522 จนถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี (10 พฤษภาคม 2523) รวมทั้งสิ้น
14 ครั้ง สรุปสาระการประชุมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสมาคมฯ ได้ดังนี้

1.1 แก้ไขข้อบังคับสมาคมฯเพิ่มเติมในการประชุมใหญ่วิสามัญ วันที่ 29 มิถุนายน 2522
จนแล้วเสร็จและจัดพิมพ์ข้อบังคับของสมาคมฯ ฉบับแก้ไขปรับปรุง 2522 ทั้งภาษาไทยและ
ภาษาฝรั่งเศส

1.2 ย้ายที่ตั้งสมาคมฯ มาที่ 31/28 หมู่บ้านอรุณกฤต 1 ซอยอารีสัมพันธ์ 4 ถนน
พระราม 6 กท. 4 เพื่อให้สมาชิกมีศูนย์กลางการพบปะ และสามารถใช้บริการห้องสมุดของ
สมาคมฯ เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส โดยได้ทำพิธีเปิดป้ายสมาคมฯ
ณ ที่ทำการใหม่ เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2522

1.3 ทำการแจ้งต่อกองตำรวจสันติบาล เรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของสมาคมฯ
การเปลี่ยนคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ เป็นชุดที่ 2 และการย้ายที่ตั้งสมาคมฯ

1.4 จัดระบบทะเบียนสมาชิกสมาคมฯ โดยจัดแบ่งประเภทและกำหนดหมายเลข
ประจำตัวสมาชิกให้มีลักษณะแน่นอนและชัดเจน และจัดทำแผ่นทะเบียนประจำตัวสมาชิก แก้ไข
ปรับปรุงใบสมัครเป็นสมาชิก ใบต่ออายุสมาชิกภาพ และใบเปลี่ยนสภาพสมาชิกภาพให้สะดวกแก่
การใช้

1.5 ดำเนินการหารายได้ให้สมาคมฯ โดยจัดทำสินค้าของสมาคมฯ จำหน่าย

1.6 ประชาสัมพันธ์และหาสมาชิกทั้งประเภทบุคคลและสถาบัน รวมทั้งการเชิญทุก

วัฒนธรรมฝรั่งเศสเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์โดยตำแหน่ง

2. ทุนประเภทต่าง ๆ เพื่อสมาชิก

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาชิก ๆ ได้คัดเลือกผู้รับทุนประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 ทุนฝึกอบรมเดือนสิงหาคม 1979 จำนวน 6 ทุนสำหรับครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้เดินทางไปรับการฝึกอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอนและภาษาฝรั่งเศส ณ มหาวิทยาลัยเกรอน็อบ โดยครูผู้รับทุนเป็นผู้ออกค่าเดินทางไป-กลับ กรุงเทพฯ-ปารีส ด้วยตนเอง

2.2 ทุนฤดูใบไม้ผลิ 1980 จำนวน 32 ทุน ระยะเวลาหนึ่งเดือนครึ่ง สำหรับครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษา ซึ่งได้เดินทางไปรับการอบรมวิธีการสอนที่ MONTPELLIER จำนวน 19 คน และไปรับการอบรมภาษาฝรั่งเศสที่ CAEN จำนวน 13 คน โดยครูผู้รับทุนเป็นผู้ออกค่าเดินทางไป-กลับ กรุงเทพฯ-ปารีส ด้วยตนเอง

2.3 ทุนสำหรับครูโรงเรียนราษฎร์ จำนวน 1 ทุน ซึ่งสมาชิก ๆ เป็นผู้ออกค่าเดินทางไป-กลับ กรุงเทพฯ-ปารีส ให้แก่ผู้รับทุนและสมาชิก ๆ เป็นผู้ติดต่อขอทุนฝึกอบรมระยะ 9 เดือนจากรัฐบาลฝรั่งเศสให้แก่ผู้รับทุน โดยได้มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ จัดสอบคัดเลือกผู้สมควรรับทุนนี้ และจะสมทบเดินทางไปรับการอบรมกับกลุ่มครูในสังกัดกรมสามัญศึกษาในราวเดือนตุลาคม 2523

2.4 ทุนอบรม 9 เดือน จำนวน 2 ทุน ซึ่งสมาชิก ๆ เป็นผู้ออกค่าเดินทางไป-กลับ กรุงเทพฯ-ปารีส ให้แก่ผู้รับทุน และสมาชิก ๆ เป็นผู้ติดต่อขอทุนฝึกอบรมระยะ 9 เดือนจากรัฐบาลฝรั่งเศสให้แก่ผู้รับทุน ซึ่งสมาชิก ๆ ได้มอบให้หน่วยศึกษานิเทศก์คัดเลือกผู้สมควรรับทุน และได้เดินทางไปรับการอบรมที่เมือง VICHY

2.5 ทุนดูงานสาขาต่าง ๆ จำนวน 10 ทุน ซึ่งทางสมาชิก ๆ ได้เจรจาติดต่อขอทุนดูงานสาขาศิลปะและโบราณคดีแก่คณะอาจารย์ด้านวิชาดังกล่าว ผู้มีความประสงค์จะเดินทางไปดูงานที่ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลา 1 เดือน โดยผู้รับทุนจะออกค่าเดินทางไป-กลับ กรุงเทพฯ-ปารีส ด้วยตนเอง แต่ในปีนี้นี้เนื่องจากกระชั้นชิดมาก ทางรัฐบาลฝรั่งเศสยังมีอาจจัดให้ได้ สมาชิก ๆ จึงจะดำเนินการขอทุนดังกล่าวสำหรับปีต่อไป

2.6 ทุนรัฐบาลเบลเยียม สำหรับอาจารย์ระดับอุดมศึกษาเพื่อฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน ซึ่งรัฐบาลเบลเยียมแจ้งผ่านสมาชิก ๆ ว่าในปี 1979 มีจำนวน 2 ทุน และในปี 1980 อีก 2 ทุน ในขณะที่มีผู้รับทุนออกเดินทางไปรับการอบรม 1 คน ส่วนที่เหลือยังมีปัญหาอยู่

3. การจัดสัมมนาและการจัดอบรมครู

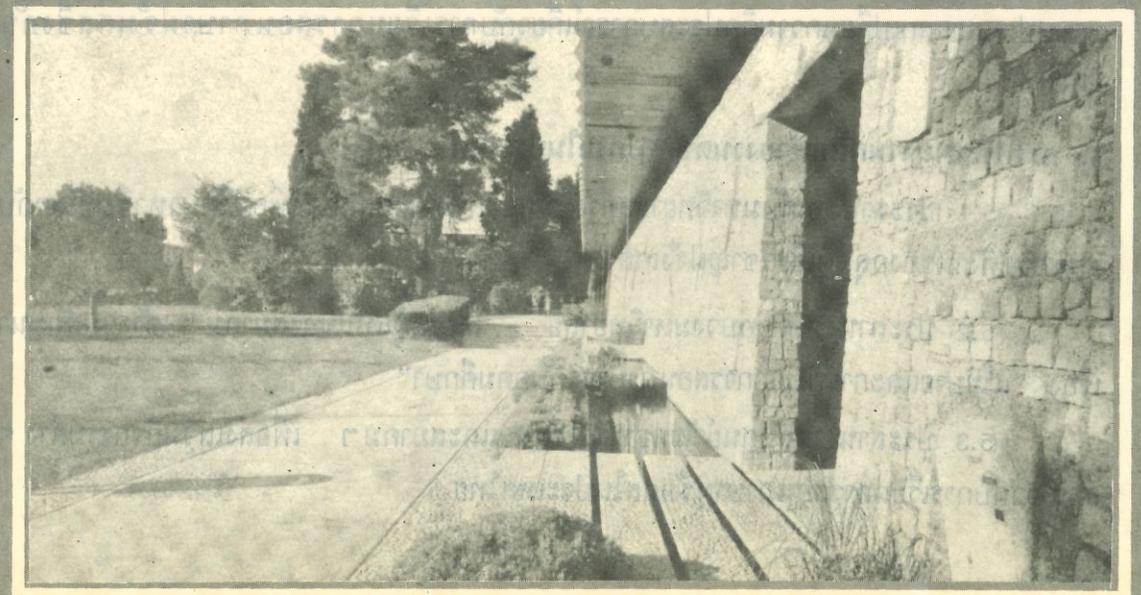
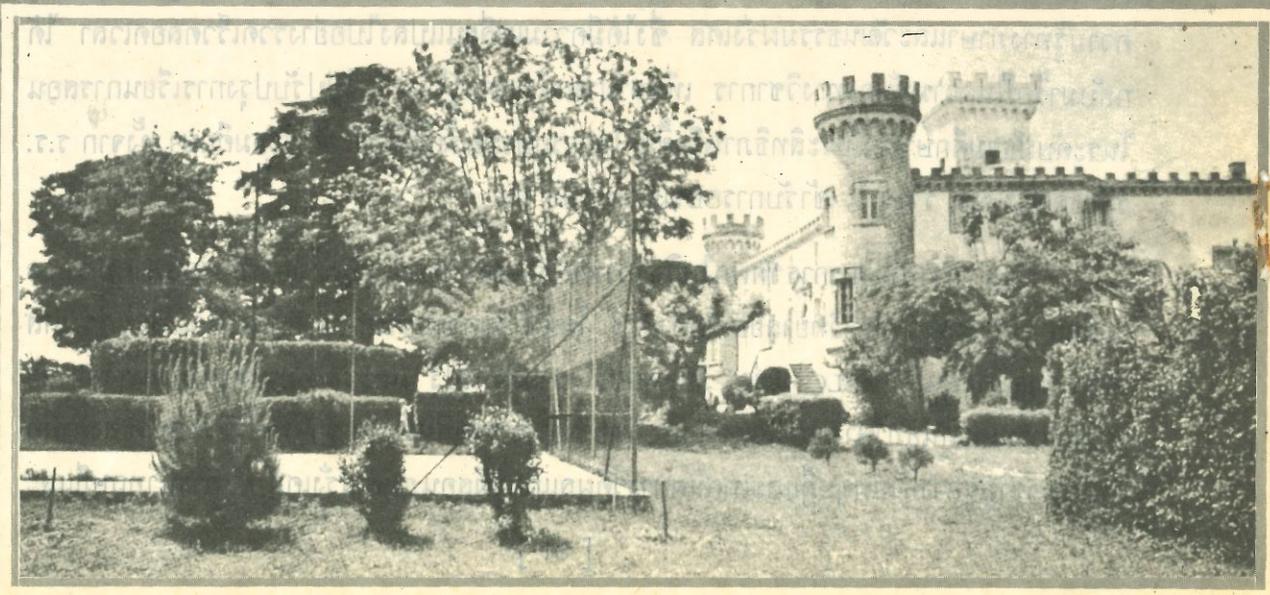
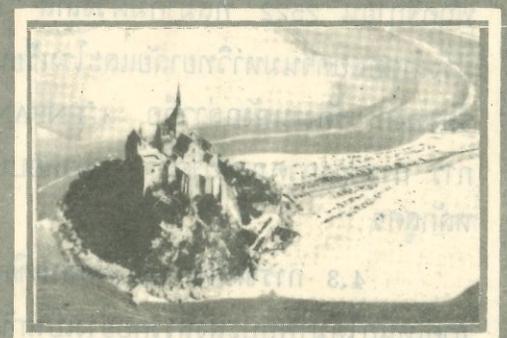
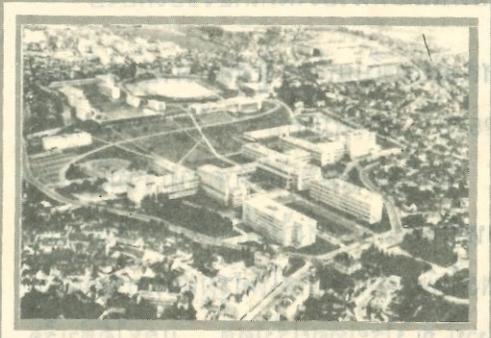
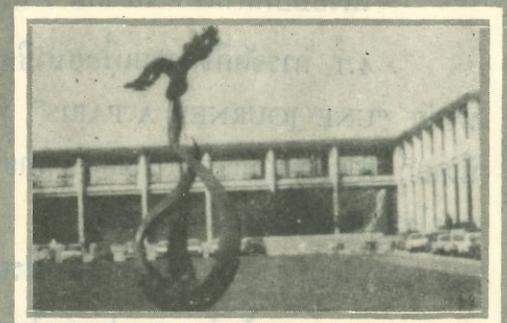
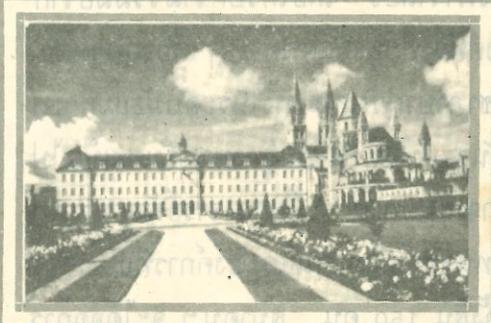
สมาคมฯ ได้จัดสัมมนาและจัดอบรมครู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การสัมมนาปัญหาการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทยเพื่อศึกษาปัญหาต่อเนื่องระหว่างระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ระหว่างวันที่ 25-26 ตุลาคม 2522 ณ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ บริเวณท้องฟ้าจำลอง โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศส การสัมมนาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย สภาพปัจจุบัน ตลอดจนวิธีการสอนและเนื้อหาวิชาภาษาฝรั่งเศส ทั้งในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาเพื่อแสวงหาทางแก้ปัญหาดังกล่าว อันจะยังให้การเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสเป็นไปอย่างต่อเนื่องกันระหว่างระดับทั้งสองดังกล่าวแล้ว ในการสัมมนานี้ มีครูอาจารย์ผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตลอดจนผู้แทนของหน่วยงานและองค์การที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส เข้าร่วมสัมมนารวมทั้งสิ้น 150 คน สมาคมฯ จะได้ออกการพิมพ์สรุปผลการสัมมนาครั้งนี้ เพื่อเสนอต่อผู้เข้าร่วมสัมมนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

3.2 การจัดอบรมภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศสแบบเข้มแก่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศสระดับมัธยมศึกษา ระหว่างวันที่ 17-28 มีนาคม 2523 โดยสมาคมฯ ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเป็นผู้จัดการอบรมครั้งนี้ และสมาคมฯ ได้รับความร่วมมือจากศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศสและคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้เอื้อเพื่อให้ใช้สถานที่เพื่อจัดการอบรมครั้งนี้ การจัดอบรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งยังมีได้มีโอกาสเดินทางไปศึกษาฝึกอบรมหรือดูงาน ณ ประเทศฝรั่งเศส และได้สำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพทำการสอนมาเป็นเวลานานปี โดยมีได้มีโอกาสเพิ่มพูนและฝึกฝนความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรมฝรั่งเศส ซึ่งได้มีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ได้กลับมาหรือฟื้นความมั่นคงทางวิชาการ เพื่อสามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ไปปรับปรุงการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการอบรมครั้งนี้มีครูระดับมัธยมศึกษา ทั้งจาก ร.ร. รัฐบาลและ ร.ร. ราษฎร์ เข้าร่วมการอบรมรวม 153 คน

3.3 การสัมมนาการวัดผลในวิชาภาษาฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ 6-15 พฤษภาคม 2523 ณ ตึกเอนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยได้รับความร่วมมือจากศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศส ผู้เชี่ยวชาญจากศูนย์ RELC แห่ง SEAMEO จากสิงคโปร์ และวิทยากรไทยจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงและศูนย์ภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การจัดสัมมนาการวัดผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านทฤษฎีและเทคนิคการวัดผลแก่ครูผู้สอนภาษาฝรั่งเศส การนำทฤษฎีและ

สมาชิก 32 ท่าน ผู้รับทุน Printemps 80 เดินทางไปพักผ่อนที่เมือง Caen และเมือง Montpellier

เทคนิคดังกล่าว มาปรับใช้ในการวัดผลภาษาฝรั่งเศสตลอดจนการฝึกสร้างข้อสอบ และฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการวัดผล เพื่อให้การวัดผลในวิชาภาษาฝรั่งเศสทุกระดับในประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในการสัมมนาครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมสัมมนารวมประมาณ 180 คน

4. การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิก

ในรอบปีที่ผ่านมา สมาคม ฯ ได้จัดกิจกรรมเพื่อสมาชิกสรุปได้ดังนี้

4.1 การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิกภาคใต้ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2522 ภายใต้วหัวข้อ “UNE JOURNEE A PARIS” ที่จังหวัดสงขลา โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการเขต 3 วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคภาคใต้ และโรงเรียนต่าง ๆ ในเขตการศึกษา 3 มีผู้ร่วมงานประมาณ 1,000 คน มีการจัดนิทรรศการ การแสดงบนเวที การตอบปัญหาและการฉายภาพนิ่ง

4.2 การจัดกิจกรรมประจำปีของสมาคม ฯ ซึ่งเป็นกิจกรรมครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2522 ที่สมาคมฝรั่งเศส โดยได้รับความร่วมมือจาก ศูนย์วัฒนธรรมและสมาคมฝรั่งเศสตลอดจนมหาวิทยาลัยและโรงเรียนในสวนกลาง โดยมีผู้ร่วมงานประมาณ 1,000 คน หัวข้อของการจัดงานดังกล่าวคือ “L'ENFANT” เนื่องในโอกาสที่เป็นปีเด็กสากล มีการจัดนิทรรศการ การประกวดภาพวาด การตอบปัญหาจากภาพยนตร์สั้น ๆ และการจัดห้องกิจกรรมเสริมหลักสูตร

4.3 การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิกภาคเหนือ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2522 โดยสมาชิกภาคเหนือได้มาพบปะสังสรรค์อย่างเป็นทางการเป็นกันเองเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

4.4 การจัดกิจกรรมเพื่อสมาชิกภาคใต้ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2523 โดยสมาชิกได้มาพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสซึ่งกันและกัน

5. การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศ

5.1 ประสานงานกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และกรมวิเทศสหการเพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญฝรั่งเศส

5.2 ประสานงานกับทบวงมหาวิทยาลัย โดยส่งผู้แทนของสมาคม ฯ เข้าร่วมสัมมนาเรื่อง “นโยบายและการพัฒนาการสอนภาษาในระดับอุดมศึกษา”

5.3 ประสานงานกับศูนย์วัฒนธรรมฝรั่งเศสและสมาคม ฯ เพื่อส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสในประเทศไทย

7.5 วารสารสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เมษายน-มิถุนายน 2523

7.6 ข่าวสมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย รวมทั้งสิ้น 8 ฉบับ

8. การจัดทำรายการวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อ

เพื่อรวบรวมรายการวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อ เกี่ยวกับฝรั่งเศสศึกษาที่นักศึกษาไทยได้ทำไว้ในประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทย และวิทยานิพนธ์ที่ชาวฝรั่งเศสได้ทำไว้เกี่ยวกับประเทศไทย

9. การให้บริการห้องสมุด

สมาคมฯ จะให้บริการห้องสมุดแก่สมาชิกที่ต้องการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสและฝรั่งเศสศึกษา ในขณะนี้นหนังสือที่มีอยู่ได้แก่ วารสารต่าง ๆ หนังสือเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสทั่วไป ภาษาฝรั่งเศสเฉพาะด้าน และหนังสือประเภทต่าง ๆ

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท ล็อกซเลีย์ แห่งประเทศไทย จำกัด

เล็ก ๆ น้อย ๆ เกี่ยวกับการอ่านและการวัดผลการอ่านงานวรรณคดี

การศึกษาวรรณคดีต่างชาติโดยการอ่านวรรณกรรมที่เขียนขึ้นเป็นภาษาของประเทศนั้น ๙ นับว่าเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างหนึ่งของการเรียนภาษาต่างประเทศ แต่วัตถุประสงค์ทางด้านภาษานี้ก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งของจุดมุ่งหมายหลาย ๆ ประการในการอ่านงานวรรณคดี

เมื่อพูดถึงวัตถุประสงค์ของการอ่านวรรณกรรม ย่อมเป็นที่เข้าใจกันดีแล้วว่า มิได้มุ่งหวังจะให้ผู้เรียนมีความสามารถถึงขนาดเป็นนักเขียน หรือสร้างสรรค์ผลงานทางด้านวรรณคดีออกมาเช่นนักเขียนทั่วไป หากต้องการเพียงให้ผู้เรียนรู้จักวิธีอ่าน กล่าวคือรู้จักอ่านหนังสือเป็น และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนอ่านออกมาให้เป็นที่เข้าใจได้ ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านเป็นไว้ว่า

“Savoir lire signifie autre chose qu'un simple décodage, que la maîtrise d'une série d'automatismes, c'est un acte d'intelligence visant à vouloir comprendre la pensée d'autrui”.
และ Roland Barthes ก็ได้เน้นที่คณะเกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้

“Lire n'est pas le compliment réactif d'une écriture que l'on pare de tous les prestiges de l'antériorité, c'est un travail de langage. Lire c'est trouver des sens et trouver des sens c'est les nommer.”

สรุปได้ว่า การอ่านหนังสือเป็น หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจความคิดของบุคคลอื่นที่ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของภาษาที่ผู้อ่านพอจะคุ้นเคย ซึ่งหมายรวมถึงความสามารถในการที่จะจับใจความสำคัญ หรือเนื้อหาของตัวหนังสือที่ตนอ่าน และความสามารถที่จะเข้าถึงส่วนที่เป็นจินตนาการของผู้เขียนได้ ส่วนการที่จะตัดสินว่าผู้เรียนอ่านหนังสือเป็นหรือไม่เพียงใด จึงขึ้นอยู่กับความยากง่ายในเชิงภาษาของหนังสือที่ใช้เรียน (โครงสร้างของประโยค, ส่วนวน, รูปแบบของภาษาที่คุ้นเคย) หัวข้อ หรือ เนื้อหาที่เหมาะสมกับคนอ่าน ความรู้จัก ความเข้าใจในตัวนักเขียนผู้เป็นเจ้าของวรรณกรรม วิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าถึงตัวบทของวรรณกรรมและการวัดผลว่าสอดคล้องกัน และมีความสัมฤทธิ์ผลเพียงใด

หลักเกณฑ์ในการเลือกตัวบท (texte) หรือวรรณกรรม

1. ควรเลือกวรรณกรรมที่มีความยากง่ายในเรื่องภาษาใกล้เคียงกับความรู้ ความสามารถทางภาษาของผู้เรียน

2. ควรเลือกวรรณกรรมที่มีแนวความคิดใกล้เคียงกับความชัดเจนชีวิตของผู้เรียน

3. ควรเลือกเริ่มอ่านวรรณกรรมจากประเภทที่ง่ายไปหายาก เช่นในขั้นแรก เริ่มหัดอ่านวรรณกรรมประเภทร้อยแก้วง่าย ๆ (บทความโฆษณา, เรื่องสั้นในหนังสือพิมพ์, บทความ..) ขั้นต่อไป จึงค่อยหัดอ่านวรรณกรรมประเภทร้อยกรองที่ไม่ยากนัก (นิทานคำกลอน (Ballade), นิยายคำกลอน (Romance), โคลงง่าย ๆ, บทละครสั้น ๆ . . .) และขั้นสุดท้ายจึงจะเริ่มทำความเข้าใจอย่างจริงจังกับวรรณกรรมประเภทนวนิยาย บทละคร กวีนิพนธ์ ตลอดจนถึงความเรียงที่เป็นเรื่องศิลปวิจารณ์

ขณะที่อ่านวรรณกรรม ผู้สอนควรจะได้เน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์สำคัญ ๆ ทางวรรณคดี ที่นอกเหนือไปจากการอ่านธรรมดา กล่าวคือ

1. ชี้ให้เห็นความเกี่ยวพัน หรือความแตกต่างกันระหว่างภาษาที่นิยมพูดกันทั่ว ๆ ไป (le langage courant) และภาษาอันเป็นแบบฉบับของนักเขียน (le langage des écrivains)
2. เน้นให้ผู้อ่านรู้จักอ่านวรรณกรรม โดยให้หัดสมมุติตนเป็นผู้ฟังที่กำลังรับฟังเรื่องราวและความรู้สึกของใครคนใดคนหนึ่งอยู่ (apprendre à écouter les auteurs comme des individus qui s'expriment.)
3. หัดให้ผู้เรียนได้สัมผัส และซาบซึ้งกับอรรถรสของตัวบทของวรรณกรรม (savouer un texte) และหัดให้รู้จักคิดอย่างมีเหตุมีผล ให้มีความคิดในเชิงวิจารณ์อย่างมีความเป็นกลาง (éduquer à l'objectivité) อันจะเป็นการปลูกฝังรสนิยมการรักการอ่านให้แก่ผู้เรียน

วิธีการสอนอ่าน

ผู้สอนอาจจะใช้วิธีการสอนแบบใดก็ได้ เช่น

1. การอ่านแบบดั้งเดิม ที่ต้องอิงชีวประวัติ และอาศัยความรู้เกี่ยวกับประวัติวรรณคดี
2. การอ่านแบบปรับปรุงใหม่ที่ใช้วิธี Analyse Structurale ตามแบบของ Jacobson หรือ Roland Barthes.
3. เลือกวิธีหนึ่งวิธีใดที่เหมาะสมกับตัวบทของวรรณกรรมที่จะต้องวิเคราะห์ (โครงสร้างเกี่ยวกับแนวความคิด, ภาพพจน์ . . .)
4. ไม่เน้นวิธีหนึ่งวิธีใดโดยเฉพาะ เพียงแต่ต้องทราบว่าควรปฏิบัติอย่างไร

สรุปแล้วมีวิธีการอ่านที่สำคัญอยู่ 2 แบบ คือแบบ "la lecture / analyse" และ "la lecture / écriture" แบบแรก เป็นการอธิบายและวิเคราะห์ตัวบทของวรรณกรรม โดยการแยก

แยะตัวบทและหีบยภภาษาที่ใช้มาอธิบายและบรรยายตัวบท ส่วนแบบหลังไม่ใช้การอธิบายตัวบทอย่างแบบแรก แต่ผู้อ่านจะต้องปล่อยให้ตัวบทอธิบายและสื่อความหมายของตัวเองออกมาวิธี การอ่านแบบนี้จะไม่พยายามอธิบาย หรือบรรยายตัวบทแต่อย่างใด แต่จะต้องเขียนขึ้นมาใหม่ การอ่านแบบนี้จะช่วยให้ผู้อ่านได้เห็นว่า ตัวบทนั้นเป็นสิ่งที่ผู้เขียนใช้เทคนิคผูกเรื่องขึ้น จนเปรียบเสมือนองค์กรสำคัญที่ช่วยให้ผู้อ่านได้รู้วิธีสื่อความหมาย และสร้างตัวบทใหม่ ๆ ขึ้นมาได้มากมาย

ถ้าพิจารณาทำให้ที่จะเห็นว่า การจะใช้วิธีการอ่านแบบใดเพื่อจะช่วยให้เข้าใจตัวบท ไม่ก่อให้เกิดปัญหาสำคัญเท่าใดนัก จุดสำคัญอยู่ที่ว่าขณะอ่านผู้เรียนจะต้องบรรลุถึงจุดประสงค์ดังนี้

1. อันดับแรก ผู้อ่านจะต้องสามารถจับใจความสำคัญที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอด รวมทั้งจับแนวความคิด แก่นเรื่อง และความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รับรู้พอราว ๆ ได้ ซึ่งนับว่าเป็นการเข้าถึงวรรณกรรมอย่างคร่าว ๆ โดยอาศัยความรู้สึกส่วนตัวของผู้อ่านเป็นเครื่องตัดสิน (l'appréciation subjective)

2. อันดับที่สอง ผู้อ่านจะต้องสามารถจับความหมายที่แท้จริงและแน่นอนของคำแต่ละคำ (ทั้งความหมายโดยตรง และความหมายที่มีนัย) ของสำนวนต่าง ๆ (สามารถอธิบายวิธีการเขียนหรือทำนองแต่งแบบต่าง ๆ (figures de styles . . .) ของประโยคต่าง ๆ โดยอาศัยความหมายของข้อความแวดล้อมเป็นเกณฑ์

3. อันดับสุดท้าย ผู้อ่านจะต้องสามารถมีความคิดเชิงวิจารณ์ หัดใช้ความคิดและหาเหตุผลประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้มีลักษณะเป็นกลางมากที่สุด (l'appréciation objective)

การวัดผลการอ่านวรรณกรรม

เพื่อที่จะวัดว่าการอ่านงานวรรณคดีต่าง ๆ ได้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นหรือไม่ อาจ จะวัดผลเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. วัดทักษะในการอ่าน
2. วัดความรู้ความเข้าใจ
3. วัดความสามารถในการเชื่อมโยง
4. วัดความสามารถในการถ่ายทอดความเข้าใจ (สื่อความหมาย)
5. วัดความสามารถเชิงวิจารณ์ ทั้งแบบ วิเคราะห์ (analyse) และแบบ วินิจฉัยคุณค่า (évaluation)

การวัดทักษะในการอ่าน

เป็นการวัดผลขั้นพื้นฐาน กระทำได้โดยการให้ผู้อ่านท่องโคลงหรือนิทานคำกลอนที่ได้เรียนมา

การวัดความรู้ความเข้าใจ

ใช้วัดหลังจากที่ได้สอน ให้ผู้อ่านเข้าใจถึงเนื้อหาสำคัญของตัวบท หรือวรรณกรรม และตัวผู้ประพันธ์เป็นอย่างดีแล้ว การทดสอบในระดับนี้ควรเป็นแบบง่าย ๆ เช่น แบบจับคู่ แบบปรนัยประเภทเลือกตอบ (choix multiples) แบบถูกผิด (vrai-faux) หรือ ตอบคำถามสั้น ๆ เกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือ หรือสิ่งที่ได้เรียนรู้มาในห้องเรียน หรืออธิบายสิ่งต่าง ๆ เช่น อธิบายแนวความคิดสำคัญ ๆ ในวรรณกรรมที่ได้เคยอ่านมาแล้ว อธิบายคำจำกัดความของคำศัพท์เฉพาะทางคำนวนวรรณคดี (วรรณกรรมประเภทต่าง ๆ ฉันทลักษณ์ต่าง ๆ ของคำประพันธ์ การสร้างภาพพจน์แบบต่าง ๆ . . .) อธิบายตัวละครสำคัญ ๆ แนวเรื่องหรือความคิดของวรรณกรรมสมัยต่าง ๆ และของนักเขียนแต่ละคน และอธิบายแบบของคำประพันธ์ที่เคยอ่าน พுகถึงความคิดเห็นของนักวิจารณ์คนหนึ่งคนใดที่มีต่องานที่อ่านเป็นต้น

การวัดความสามารถในการเชื่อมโยง

จะวัดได้ก็ต่อเมื่อได้ทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจ และสามารถแยกแยะการสร้างภาพพจน์แบบต่าง ๆ ในตัวบทที่ไม่คุ้นเคย และสามารถที่จะกำหนด จังหวะ และฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ที่ไม่เคยเรียนมาก่อนได้ วิธีการวัดผลอาจกระทำดังนี้

- ให้ชี้ต้นตอที่ภาพพจน์ใช้คำอุปมา ภาพพจน์เปรียบเทียบ (métaphore) หรือสัญลักษณ์ (symbole) ต่าง ๆ ในโคลงหรือ วรรณกรรมที่ไม่เคยเห็นมาก่อน
- ให้เขียนแผนผังจังหวะและฉันทลักษณ์ ของคำประพันธ์ที่ยกมาให้อ่าน
- ให้บอกว่าวรรณกรรมที่แสดงให้ดู จัดอยู่ในประเภทใด นิทานกลอน (Ballade) กาพย์สฤติ (Ode) และอื่น ๆ

การวัดความสามารถในการถ่ายทอดความเข้าใจ (สื่อความหมาย)

ในระดับนี้ผู้เรียนจะต้องได้เข้าใจถึง การสร้างภาพพจน์แบบต่าง ๆ ที่ไม่คุ้นเคยมาเป็นอย่างดีแล้ว และจะต้องได้รู้จักกับการเสียดสี (ironie) การล้อเลียน (parodie) ในวรรณกรรมตามที่ได้รับคำอธิบายมา นอกจากนั้นผู้เรียนจะต้องใช้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวผู้เขียน, ตัวละคร,

วรรณคดีสมัยนั้น ๆ ประเภทต่าง ๆ ของวรรณกรรม และงานอื่น ๆ มาอธิบายคำพูด ข้อความ สั้น ๆ หรือทวิบทสั้น ๆ ที่ยกมาได้ ทั้งยังสามารถที่จะอธิบายถึงแนวเรื่อง หรือความคิดสำคัญ ๆ ของเรื่องหรือโคลงที่ไม่เคยเรียนมาก่อนได้ การวัดผลอาจใช้วิธีหนึ่งวิธีใดต่อไปนี้ได้

— ให้แสดงว่าเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างภาพพจน์แบบต่าง ๆ เช่น ทำนองแต่งแบบเสียดสี แบบล้อเลียน

— ให้แสดงว่าเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของเรียงความ บทละคร นวนิยาย หรือ คำประพันธ์ต่าง ๆ

— ให้อธิบายถึงสิ่งที่ผู้เขียนพยายามจะให้ผู้อ่านได้เข้าถึงในวรรณกรรมของตน

— อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และรูปแบบของวรรณกรรม

— อธิบายบทบาทของตัวละคร เหตุการณ์ หรือชะตากรรม ในบทละครที่อ่านนอกเวลา

การวัดความสามารถเชิงวิจารณ์

ในระดับนี้ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้เรื่องการวิเคราะห์ และวินิจฉัยคุณค่าของวรรณกรรมมาแล้ว โดยอันดับแรกได้หัดวิเคราะห์ตัวบทวรรณกรรมในแง่ที่เกี่ยวกับโครงสร้าง ทำนองแต่ง ตัวละคร ความขัดแย้ง แนวเรื่อง ความคิดและอื่น ๆ พร้อมทั้งสามารถที่จะเปรียบเทียบให้เห็นข้อเหมือนและข้อแตกต่างระหว่างนักเขียนด้วยกัน ระหว่างวรรณกรรมต่าง ๆ และสมัยต่าง ๆ ผู้เรียนยังต้องสามารถอธิบายตัวบทวรรณกรรมที่ไม่เคยเรียนมาได้อย่างละเอียด ในอันดับต่อมาผู้เรียนควรได้หัดวินิจฉัยคุณค่าของวรรณกรรมตามลักษณะที่ควรจะเป็น และตามความเห็นเชิงวิจารณ์และความซาบซึ้งส่วนตัวของตนได้ วิธีการวัดอาจจะมีได้หลายประการด้วยกัน

— ให้บรรยายโครงสร้าง สำนวน ทำนองแต่ง ความขัดแย้งหรือแก่นเรื่องในงานที่อ่าน

— ให้อภิปราย บทบาทของผู้หญิง ความรัก อารมณ์ขันหรืออื่นๆในวรรณกรรม

— อธิบายให้เห็นชัดเจนว่าผู้เขียนใช้การสร้างภาพพจน์แบบต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการเขียนวรรณกรรม เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าถึงสิ่งที่ตนตั้งความมุ่งหมายไว้

— วิจารณ์ให้เห็นจริงว่า วรรณกรรมที่ได้อ่านมานั้น มีลักษณะสอดคล้องกับวรรณกรรมของสมัยนั้น ๆ

— วิจารณ์การดำเนินเค้าโครงเรื่องในวรรณกรรมที่ได้อ่าน

— วิจารณ์การพัฒนาของตัวละครเอกในนิยายที่อ่านมาโดยตลอด

จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการคิดและการวิพากษ์วิจารณ์ เป็นจุดประสงค์ขั้นสุดท้าย และขั้นสูงสุดของการเรียนการอ่านวรรณคดี และเมื่อมาถึงระดับนี้ การใช้ภาษา หรือเทคนิคในการ

เขียนจะเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นจากการอ่าน หรือการเข้าใจ เพราะการจะถ่ายทอดความสามารถ
ในเชิงวิจารณ์ให้เป็นที่แจ่มแจ้ง มีน้ำหนัก และมีความเป็นกลางพอเชื่อถือได้นั้น ต้องอาศัยความ
เชี่ยวชาญทางด้านภาษาและความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการเขียน dissertation พอสมควร ฉะนั้น
ในการสอนอ่าน ผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงความสำคัญ ของ ความ เกี่ยวพัน กัน ระหว่าง การอ่าน และ
การเขียน โดยต้องพยายามชี้ให้ผู้เรียนได้รู้จักเชื่อมโยงการอ่านให้ไปเกี่ยวข้องเป็นประโยชน์กับ
การเขียนได้ ถ้าพิจารณาให้ถ่องแท้จะเห็นว่า การอ่านทั้ง 2 แบบที่ได้กล่าวมาข้างต้น ล้วนมีส่วน
ช่วยในการเขียนอยู่เสมอไม่มากก็น้อย การอ่านแบบ “lecture / analyse” ได้สอนให้ผู้อ่านหัด
เขียนเรื่องที่ตนอ่านจากตัวบทด้วยวิธีของตนเอง กล่าวคือ พุคสิ่งเดียวกับที่ผู้เขียน เขียนในตัวบท
วรรณกรรม แต่พุคอีกแบบหนึ่ง (redire autrement le même chose qu'un autre) ซึ่งจะเห็น
ได้จากการที่ผู้เรียนเขียน commentaire de texte ส่วนการอ่านแบบ lecture / écriture ซึ่งใช้วิธี
analyse structurale จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถพุคถึงเรื่องอื่น ๆ ได้หลายเรื่อง โดยใช้เทคนิคอย่าง
เดียวกับผู้เขียน (dire autre chose de la même manière qu'un autre) ความสามารถในการเขียน
หรือการถ่ายทอดที่ได้มาจากการอ่านแค่นี้ ก็น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับการวัดผลการอ่านวรรณคดี
ในชั้นนี้ แต่ถ้าหากเห็นว่าความสามารถในการเขียนที่ได้มาจากการเรียนควบคู่กับการอ่านแบบนี้
ยังไม่เพียงพอ จำเป็นจะต้องเรียนการเขียนเป็นพิเศษต่างหากแยกออกจากการอ่านโดยสิ้นเชิง
ปัญหาที่จะต้องคำนึงต่อไปก็น่าจะถือว่าเป็นปัญหาการเขียนโดยเฉพาะ ไม่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
หรือการวัดผลการอ่านวรรณคดีแต่อย่างใด

จิระพรรษ์ บุญเกียรติ

6 มี.ค. 2523

อาหารจีนระดับคลาสสิก

เจ้าของรสชาติที่ชวนลิ้มลอง

IATA COFFEESHOP & RESTAURANT

262/5 สยามสแควร์ ซอย 4

โทร. 2526514

ภาษาพาเพลิน

พยอม ธรรมบุตร

Parler – Parole

Parlez-moi d'amour, redites-moi les choses tendres

เพลงฝรั่งเศสเก่าแก่เพลงนี้เป็นที่รู้จักกันดี นับว่าเป็นเพลงที่มีประโยชน์ เพราะช่วยเตือนให้นึกถึงโครงสร้างของกริยาสองตัวนี้อย่างชัดเจน Parler à qui de quoi ou de qui และ dire quoi à qui

การพูดจานั้นเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตคน ตามที่สุภาษิต hébreu เก่าแก่กล่าวไว้ La parole est d'argent, le silence est d'or แต่การที่คำพูดจะเป็นเงินขึ้นมาได้นั้น ต้องอาศัยที่ว่าคนพูดรู้จักกาลเทศะในการพูด Il faut savoir parler et se taire à propos อีกด้วย การพูดให้ถูกกาลเทศะนั้นเป็นของดูไม่ยาก แต่ก็ไม่่ง่ายนัก ยกตัวอย่างเช่น ในอังกฤษคนที่ได้รับการศึกษาอบรมมาดีทุกคนรู้หน้าที่ว่าเวลาคุยกันจะต้องพูดถึงเรื่องดินฟ้าอากาศ Il faut parler de la pluie et du beau temps เสมอ คนอังกฤษจัดว่าเป็นชาติที่บริโภคศัพท์และสำนวนเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศเปลืองที่สุดในโลก แต่เมื่อเราข้ามช่องแคบอังกฤษหรือ La Manche ซึ่งเป็นทะเลยาวเพียงแปดไมล์มาขึ้นที่ฝั่งฝรั่งเศส จะต้องหยุดพูดเรื่องอากาศทันที เพราะคนฝรั่งเศสนั้นถือว่า Parler de la pluie et du beau temps, cela revient à avouer que l'on est incapable de parler d'autre chose. คนที่ไม่มีปัญญาจะพูดเรื่องอื่นแล้วถึงจะตั้งตนเป็นเจ้ากรมอุตุสนใจว่าฝนจะตก แคดจะออก

คำกริยาที่แปลว่าพูดในภาษาฝรั่งเศสมีอยู่ด้วยกันหลายคำ กริยาแต่ละตัวมักจะมีโครงสร้างและความหมายที่แตกต่างกันอยู่บ้าง มีเรื่องเล่ากันว่า เมื่อครั้งควีนเอลิซาเบธเสด็จไปที่บ้านของประธานาธิบดีฝรั่งเศส เพื่อเสวยพระกระยาหารค่านั้นได้ทรงเล่าให้แขกที่เข้าร่วมโต๊ะเสวยวันนั้นฟังถึงการเข้าเฝ้าครั้งแรก ของนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของอังกฤษ Margaret Thatcher ว่าในตอนแรกซึ่งเป็นการพูดจາอย่างเป็นทางการ Margaret Thatcher นั่งตัวตรงอยู่ริมขอบเก้าอี้และเริ่ม Parler sérieusement d'une voix ferme ว่า "Je voudrais aborder les points suivants.

Premièrement, deuxièmement, Troisièmement” ควินก็ทรงคำรัสตอบด้วยพระสุรเสียง
เอาการเองนหนักแน่นเช่นกันว่า “Voici ma réponse pour premièrement, deuxièmement,
etc” หลังจากนั้นจึงทรงแย้มพระสรวลอย่างเป็นกันเอง และตรัสอย่างทรงโล่งพระทัยว่า
“Et maintenant, nous pourrions bavarder ?” นายกรัฐมนตรีหญิงก็นั่งตัวตรงน้อยลง นั่งเต็ม
เก้าอี้ขึ้นอีกหน่อย เพื่อเริ่ม Les bavardages entre femmes เช่น Parler mode, presse, cheveux,
etc ตามประสาผู้หญิง

เมื่อมีเรื่องจะต้องพูดกันในลักษณะเอาการเองน เป็นเรื่องเป็นราว คนฝรั่งเศสจะพูดว่า
J'ai à te parler หรือ J'ai quelque chose à te dire แต่ถ้าเป็นการพูดคุยอย่างเป็นกันเอง
และเรื่องจิปาถะสัพเพเหระ ก็จะใช้ bavarder หรือ causer avec quelqu'un

การพบปะเพื่อพูดจากันนั้น ถ้าเป็นการพบปะหารือที่ค่อนข้างเป็นการเป็นงาน พูดกันถึง
เรื่องสลักสำคัญมักจะใช้คำว่า une entrevue เช่น คาร์เตอร์อาจจะ avoir une entrevue avec
เบรตสเนฟ เป็นต้น การพบปะเพื่อปรึกษาหารือนี้ บางทีก็อาจใช้ว่า avoir un entretien avec
quelqu'un หรือ avoir un dialogue avec quelqu'un การพบปะเพื่อพูดจากันนี้ ถ้าหากเห็นได้
ชัดเจนว่าคนสองคนแยกตัวออกจากกลุ่มเพื่อไปพูดจากันสองต่อสอง เราจะเรียกว่า un tête-à-tête
อาจจะเป็น un tête-à-tête amoureux ซึ่งฟังดูแล้วค่อนข้างชวนให้รู้สึกโรแมนติกดี หรืออื่น ๆ
ก็ได้ ศตวรรษที่ 18 เป็นสมัยที่คนฝรั่งเศสค่อนข้างจะมัวโลกก็อยู่สักหน่อยนั้น ยังปรากฏหลักฐาน
ทางนิรุกติศาสตร์อยู่ คือ เขาเรียกเก้าอี้มีพนักยาวพอดิบพอดิไว้นั่งได้เพียงสองคน สองต่อสอง
หัวต่อหัวนี้ว่า un tête-à-tête และแม้จนกระทั่งต่อมาในศตวรรษที่ 19 ก็ยังแถมมีชุดน้ำชาและ
ชุดกาแฟพิเศษสำหรับ 2 ที่ หรือ 2 คน ที่เรียกว่า un-tête à-tête อีกเช่นกัน ซึ่งนิยมซื้อให้เป็น
ของขวัญแต่งงานแก่คู่บ่าวสาว เพื่อจะได้ดื่ม Tea for two ให้ซาบซึ้งยิ่งขึ้น

คนบางพวกชอบพูด และพูดมากมักจะ passer le temps à bavarder คนช่างพูดมาก ๆ
มักถูกเปรียบว่า Elle est bavarde comme une pie ภาษาแสดงนั้นเรียกกริยาพูดมาก ๆ แบบนก
pie นี้ว่า Elle jacasse แต่ถ้าภาพของผู้พูดทำให้จิตประหวัดไปถึงแม่ไก่ จะเรียกว่า Elle caquette
คงเหมือนตอนไก่ออกไข่ออก กัก ๆ ๆ ๆ กะตัก หรือทำให้นึกถึงนกตัวเล็ก ๆ ที่ร้องอยู่ตลอด
เวลา ก็จะกลายเป็น Elle piaille คนที่ชอบพูดมาก ภาษาสแลงเรียกว่า Elle papotte
คนพวกนี้มักจะชอบ causer, bavarder ou converser avec quelqu'un อยู่เสมอ

คนที่พูดอะไรไม่ชัดเจนเหมือนทารก Il babille ส่วนคนที่บ่นอะไรพึมพำไม่รู้เรื่อง
เช่น Il marmonne des menaces คนที่พูดทำปากขมุขมิบไม่ได้ยินเสียงชัดเจน เช่น คนกำลัง

ท่องบ่นตำราหรือบทสวดมนต์ *Il marmotte les prières* สำหรับกริยากลาง ๆ ซึ่งหมายถึงพูด
พึมพำไม่ชัดเจนนั่นคือ *murmurer* ถ้าพูดอะไรไม่ชัดเจนน ขมุขขมิบอยู่ในปากแบบพวก Bretons
เช่น *Il bredouille une excuse* หรือคนที่พูดอะไรอีก ๆ อีก ๆ ไม่แน่ใจไม่ชัดเจนน *Il balbutie*
แต่ถ้าอึกอักหนักถึงขนาดติดอ่างก็เป็น *bégayer* จะเห็นได้ว่ากริยาพวกที่มีความหมายไปในทาง
การพูดไม่ชัดเจนนเหล่านี้ มักจะขึ้นต้นด้วยตัว *m* และ *b* เป็นส่วนมาก ซึ่งพยัญชนะทั้งคู่นี้เป็น
เสียงประเภท Bilabiales คือเกิดจากริมฝีปากทั้งสองเม้มเข้าหากัน ปากปิด เสียงลอดออกมาเวลา
ปากเปิด สื่อความหมายคำพูดที่ไม่ชัดเจนนได้ดี

แต่เมื่อพิจารณากริยาที่แปลว่าพูดอย่างดั่ง ๆ หรือรุนแรงมักจะขึ้นต้นด้วย *R* หรือ *g*
ผู้ใหญ่มากุเด็ก *gronder un enfant* หรือบางทีอาจนำไปใช้แบบไม่มีกรรม เช่น *Le canon ou le*
tonnerre gronde หมายถึงเสียงดั่ง ๆ เช่น เสียงปืน เสียงฟ้าร้องก็ได้ ส่วนคนที่ชอบส่งเสียงแสดง
ความไม่พอใจให้ใช้กริยาตัวเดียวกับหมู หมูป่าและหมี คือ *grogner* เช่น *Il obéit en grognant !*
ถ้าเสียงบ่นแสดงความไม่พอใจนั้นเบาเล็กน้อยใช้ *grommeler* เช่น *Il grommelle des injures*
entre ses dents เมื่อเราเปล่งเสียงเพื่อแสดงความไม่พอใจหรืออารมณ์เสียด่างรุนแรงมักจะเป็น
ขบวนการกริยาที่มีตัว *R* เช่น เวลาเราโกรธแค้นหรือพบความไม่ถูกต้องไม่ยุติธรรมและเราต้องการ
Protester หรือ réclamer อะไร มักจะใช้กริยา *Rouspéter* เช่น *Elle rouspétait contre tout le*
monde กริยาอีกตัวหนึ่งที่มีความหมายเหมือน ๆ กัน แต่เป็นกริยาของภาษาฝรั่งเศสระดับคุ้นเคย
คือ *ronchonner* เช่น *Elle ronchonne toujours après son mari* คงเป็นศรีภรรยาชนิดที่สามี
เกิดมามีกรรมอยู่สักหน่อย ผู้หญิงที่ตวาดแหว ๆ ไม่เคยพอใจอะไรเลย สามีมักจะแอบถอนใจบ่น
ลับหลังว่า "Jamais contente, quelle râleuse !" กริยาตัวนี้คือ *râler* ซึ่งตามธรรมเนียมหมายถึง
เสียงที่คนใกล้จะตายหายใจเอือกสุดท้ายก่อนหมดลม เช่น *Un moribond râle* ซึ่งบางทีก็อาจใช้
กับเสียงร้องของสัตว์บางชนิด เช่น เสือหรือกวางเป็นต้น

การกล่าวสุนทรพจน์ต่อหน้าคนมาก ๆ เช่น ประธานาธิบดี ใช้ว่า *Prononcer un discours*
เมื่อนิสิตหรือนักเรียนต้องออกไปรายงานหน้าชั้นเรียน ตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้เรียกว่า *Faire un*
exposé หรือที่สแลงนักเรียนเรียกกันว่า *Faire un topo* แต่การพูดมาก ๆ ยาว ๆ และค่อนข้าง
ไร้สาระ เช่น คนขายของพูดโฆษณาคุณภาพเพื่อเกลี้ยกล่อมลูกค้า *baratiner un client* หรือ
บางทีก็นิยมใช้ว่า *Faire du baratin* แต่ถ้าเป็นพ่อค้าที่พูดหวานล่อมและโกหกพกลมมาก ๆ ใช้
faire le boniment ใคร ๆ ที่ชอบพูดมากแถมพูดโกหกเหลวไหลสับสน คนฟังมักจะร้องตะโกน
บอกว้า *Assez de salade !* หรือ *Ramasse tes salades !*

ส่วนคนที่พูดอ้อมค้อมอยู่นั้นแล้ว คนฟังซักจะรำคาญที่พูดไม่ถึงจุดสำคัญเสียที จะบอก
ว่า Cessez de tourner autour du pot ! ให้หยุดวนไปวนมารอบ ๆ หม้อเสีที่ หรือที่ใน français
populaire มักจะใช้ Accoucher ที่แปลว่าคลอดลูกแทน เวลาที่ใครพูดอ้อมค้อมมาก ๆ เพื่อน ๆ
มักจะบอกว่า Alors tu accouches ? ซึ่งหมายความว่าให้พูดให้อธิบายออกมาซิ กล้าย ๆ
ça sort ? ça vient ? นั่นเอง

บางครั้งเราก็พบกับคนที่ชอบพูดมาก ๆ พูดคั่ง ๆ แถมชอบพูดหยาบ ๆ คาย ๆ เรียบอก
ว่า Il est fort en gueule ซึ่ง La gueule นี้ตามธรรมเนียมแปลว่าปากสุนัข ถ้าเอามาใช้กับคน
ในสำนวนหรือในสแลงมักจะสื่อความหมายไปในทางมิสู้ดีนัก เช่น ในภาษาหยาบเวลาเราจะให้
ใครหยุดพูด เราสั่งว่า Ferme ta gueule ! หรือพูดสั้น ๆ ว่า Ta gueule ! ถ้าเป็นภาษา
สแลงก็พูดว่า Ecrase ! ซึ่งในภาษาธรรมเนียมแปลว่า ทับ หรือ บด เช่น รถทับเด็กเป็นต้น
การให้หยุดพูดภาษาก่อนข้างหยาบนี้บางทีก็ได้ยินพูดว่า Ferme-la

คนที่พูดเอา พูดเอา ไม่รู้จักหยุด ภาษาฝรั่งเศสเปรียบกับกังหัน C'est un moulin à
paroles โดยเฉพาะพวกผู้หญิงที่พอจับกลุ่มกันได้ก็อ้ออึงฟังไม่ได้ศัพท์ ต่างคนต่างพูดต่างถาม
ไม่มีใครฟังใคร แซ่กันไปหมดละก้อ คนฝรั่งเศสมีสำนวนที่บรรยายได้ถึงใจสำนวนหนึ่งคือ
Et patati et patata . . . สำหรับคนช่างพูดนั้น ยังมีสำนวนภาษาคันเคยอยู่อีกสำนวนหนึ่ง
Il a la langue bien pendue ซึ่งหมายความว่า Il est très bavard หรือสำนวนในภาษาคันเคย
เช่นกันที่ว่า Il a une bonne tapette ก็แปลว่า ช่างพูดเช่นกัน la tapette นั้น ตามธรรมเนียมเป็น
หวายตักแบน ๆ ไว้ตีแมลงวัน หรือ การเล่นลูกบอลที่ต้องโยนลูกไปกระแทกผนัง อาจเอา
รูปร่างของหวายสมาสกับเสียงตีหรือเสียงตบลูกบอลไปกระทบผนังดี ๆ แล้วมากลายเป็นแปลว่า
La langue กระมัง ที่ปารีสนั้นถ้า Concierge คนไหนช่างคุยมาก ๆ มักจะได้ยินคนบอกว่า
Quelle tapette, cette concierge ! คำ ๆ นี้เคยพบหลายครั้ง บางครั้งก็แปลว่ากระเทยในภาษาก่อน
ข้างหยาบ

เวลาคุยกันหลาย ๆ คน คนบางคนมักจะผูกขาดการพูดเสียคนเดียว คนอื่นนั่งแห้งไม่ได้
พูดเลย Il monopolise la conversation บางคนก็พูดได้แต่เรื่องสัพเพเหระ Les banalités de la
conversation ต้องมีคนที่รู้จักทำให้การสนทนามีความครื้นเครงหรือน่าสนใจขึ้น คือ รู้จัก Ranimer
alimenter la conversation จะเห็นได้ว่าภาษาฝรั่งเศสนั้น นิยมเทคนิคการใช้คำพลิกจากความหมาย
ทางรูปธรรม (sens propre) ไปหาทางนามธรรมอยู่เสมอ (sens figuré) เมื่อการสนทนาแผ่คร้อ
รุนแรงขึ้น คนฝรั่งเศสพูดว่า ça barde ! หรือ ça chauffe ! แต่เป็นภาษา populaire แต่ถ้าถึง

ขนาดพูดจากันรุนแรงด้วยอารมณ์และถ้อยคำที่ทำให้ต้องเสียใจซึ่งกันและกันตอนโมโหจัด เรียกว่า
La conversation tourne à l'aigre ซึ่งตามธรรมเนียมนั้นเราเคยใช้กับนมที่บูดแล้วอกรสเปรี้ยว ว่า
Le lait tourne à l'aigre. คนที่ไม่ใคร่พูด หรือขี้อาย มีสำนวนว่าเขากลืนลิ้นเข้าไป Il a avalé
sa langue ถ้าหากเวลาเราพูดกับใครแล้วคนนั้นไม่ยอมฟัง ไม่สนใจเหตุผลใด ๆ ทั้งสิ้น พูดไปก็
เปล่าประโยชน์เหมือนกับพูดกับกำแพง Parler à un mur เวลาคุย ๆ กันอยู่แล้วเกิดเงียบงันกัน
ไปหมด เงียบสงัดจนกระทั่งได้ยินเสียงแมลงวันบิน On entendrait une mouche voler

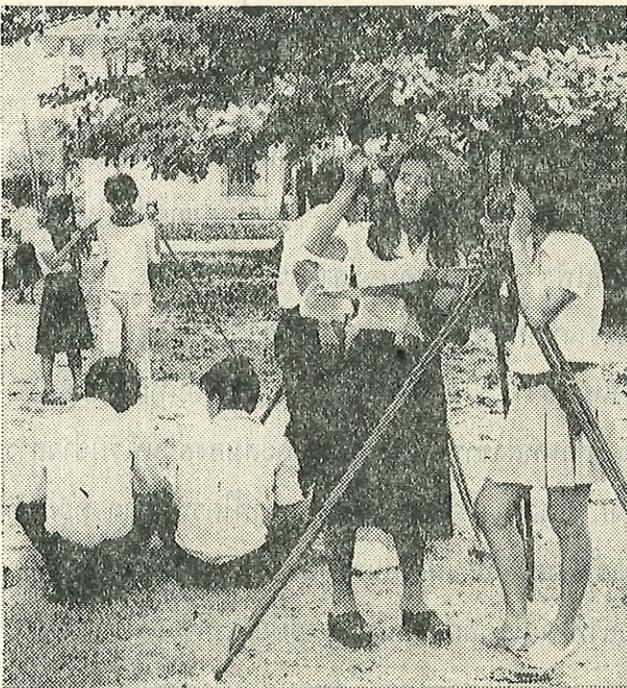
โครงสร้างของ verbe parler ที่น่าสังเกตคือ Parler français คือเป็นกริยาที่มีกรรมตรง
ตามมา บางคนเคยสงสัยว่าทำไมเดี่ยวมี le เดี่ยวไม่มี นัยว่า ถ้า Parler français หมายถึงพอ
พูดได้ พอจะใช้ภาษานี้สื่อสารได้ แต่ถ้า Parler le français จะหมายถึง Savoir le parler ก็คือพูด
ได้อย่างชำนาญ ไม่ใช่พูดภาษาฝรั่งเศสแบบวัวเสปญมันพูด Parler français comme une vache
espagnole ซึ่งเป็นสำนวนภาษาฝรั่งเศส หมายถึงคนที่พูดภาษาฝรั่งเศสได้นิดหน่อยและไม่ใคร่จะ
ดัดจริต ทั้งด้านการออกเสียงทั้งด้านความถูกต้อง คงจะตรงกับภาษาไทยที่ว่า พูดได้แบบงู ๆ ปลา ๆ
สเนกสเนกพิชพิช ประเภทใกล้เคียงภาษาอังกฤษที่ว่า โอ บ๊อท ทิงส์ สติกเฮนค์โกโฮม นั้น
เอง อันที่จริง Parler ที่ตามมาด้วยกรรมตรงนี้มีใช้มาตั้งแต่สมัยศตวรรษ 19 Balzac ยังเคยใช้
Parler passion, Parler mariage, parler raison ในสมัยปัจจุบันก็นิยม Parler politique, musique,
peinture, affaires, etc . . . กันออกเกร่อ ซึ่งหมายถึงเวลาสนทนากันแล้วพูดถึงเรื่องอะไรกัน
คือ aborder un sujet แต่ให้สังเกตดูว่า กรรมตรงเหล่านั้นจะไม่มีคำนำหน้านาม

คนฝรั่งเศสนั้นส่วนมากเป็นคนช่างพูด และพูดเก่ง มีพรสวรรค์พิเศษอย่างยิ่งอยู่อย่างหนึ่ง
คือ เวลาคนฝรั่งเศสสนทนากันทุกคนจะพูดหมด พูดพร้อม ๆ กัน ซึ่งทำให้แยกไม่ได้หรือแยก
ได้ยากว่าใครกำลังเป็นคนพูด ใครกำลังเป็นคนฟัง เพราะทุกคนจะสามารถพูดไปด้วย แล้วก็ฟัง
ไปด้วยพร้อม ๆ กัน จะมีการสื่อสารกันสองชั้นควบเช่นนี้อยู่เสมอ ตอนแรกก็อาจจะหลงเข้าใจผิด
คิดว่าต่างคนต่างพูดไม่มีใครฟัง แต่ไม่จริงเพราะว่า เขารู้เรื่องกันดีหมดทุกตอนทุกถ้อยกระทง
ความ แปลว่า ในขณะที่ใช้ปากและสมองส่วนที่ส่งข่าวสารอยู่ที่หูและสมองส่วนที่รับข่าวสาร
ไปด้วย และจะทำเช่นนั้นอยู่ตลอดเวลาของการสนทนา ถ้าเผชิญมีช่วงเวลาที่ใครหุบปาก หยุดพูด
เงียบไปเสียหนึ่งของวินาที ไม่ใช่เพราะกำลังฟังคนอื่น แต่เป็นเพราะหมดลมต่างหาก เป็นเหตุ-
ผลทางสรีระศาสตร์ คนนั้นพูดเฉพาะเวลาที่หายใจออก พูดไป ๆ เสร็จลมที่มีอยู่ในปอดสอง
ข้างก็แพบหมดลงในที่สุด จึงจำใจหยุดสูดอากาศเข้าไปเชือกใหญ่เพื่อหวนกลับไปต่อสู้อันใหม่

ในวิชาภาษาศาสตร์ เชื่อกันว่าภาษามีไว้ใช้พูดจาสื่อสารกันและคนฝรั่งเศสก็ขึ้นชื่อว่าทั้งช่างพูดและพูดเก่ง แต่นักเขียนฝรั่งเศส Saint-Exupéry เชื่อว่า Le langage est la source du malentendu ภาษาเป็นต้นเหตุของความเข้าใจผิด จริงหรือ ? หรือว่าจะเชื่อสุภาษิตเก่าแก่บทหนึ่งของฝรั่งเศสกันดี “Trop gratter cuit, trop parler nuit”

เกามากไปก็แสบ พุดมากไปก็ให้โทษ !

รู้อะไรไม่สู้รู้วิชา

เซลล์ส่งเสริมการศึกษาของไทย

การมีพลเมืองฉลาดช่วยให้ชาติเจริญ เซลล์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยตระหนักในความสำคัญอันนี้ เซลล์จึงจัดงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับบำรุงการศึกษาของไทยเป็นประจำเสมอมา โดยให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาชั้นมหาวิทยาลัยปีละหลาย ๆ ทุน แก่นักศึกษาคณะที่เรียนดีแต่ขาดทุนทรัพย์ ส่งผู้ทรงคุณวุฒิไปบรรยายเฉพาะวิชาตามมหาวิทยาลัย สถานศึกษา และสถาบันต่าง ๆ ให้มีภาพยนตร์สารคดี หนังสือ อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ และอื่น ๆ แก่โรงเรียนทั่วไป เพื่อประกอบการสอน จัดรายการวิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เช่น รายการ “มหาวิทยาลัยทางอากาศ” และ “การตอบปัญหาภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์”

นี่เป็นส่วนหนึ่งในนโยบายของเซลล์ที่มุ่งทำประโยชน์ให้แก่สังคมไทยและการศึกษาของไทย

ภาษาฝรั่งเศสในกลุ่มโรงเรียน

ถ้าเราตั้งคำถามว่ากลุ่มโรงเรียนคืออะไร และจัดตั้งขึ้นทำไม คำตอบสั้น ๆ และง่าย ๆ ก็คือ เพื่อพบปะปรึกษาหารือ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันทางวิชาการ ระหว่างโรงเรียนซึ่งอยู่ในกลุ่มเดียวกัน การดำเนินงานในลักษณะเช่นนี้ในสภาพปัจจุบันเป็นสิ่งจำเป็น การทำอะไรแบบหัวเดียวกระเทียมลีบ อาจจะกลายเป็นคนลำหลัง หรือตามเขาไม่ทันไปในที่สุด

เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2518 ขึ้นใช้แล้วนั้น ได้มีการประกาศแบ่งกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาตามขึ้นมา ความสับสนเกิดมีขึ้นสำหรับบุคคลภายนอก เพราะเกิดมีกลุ่มโรงเรียนขึ้นสองกลุ่มด้วยกัน

เราหาความกระจ่างกันดีกว่า กลุ่มแรกคือกลุ่มโรงเรียนของกรมวิชาการ เป็นการจัดกลุ่มโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2518 แบ่งเป็น ส่วนกลาง 8 กลุ่ม ส่วนภูมิภาค แบ่งตามเขตการศึกษา 12 กลุ่ม ส่วนกลุ่มโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา* นั้นมิได้แบ่งตามลักษณะการใช้หลักสูตร แต่แบ่งกลุ่มตามเขตการศึกษาและประเภทโรงเรียน และทำหน้าที่ทางวิชาการและการบริหารการศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย

ในเมื่อยังต้องวนเวียนอยู่กับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะวิชาภาษาฝรั่งเศสเป็นเสียหนึ่งของหลักสูตรนี้ จึงน่าจะลองศึกษาดูว่า บทบาทของภาษาฝรั่งเศสในกลุ่มโรงเรียนนั้นอยู่ตรงไหนและมีทางปฏิบัติกันอย่างไรบ้าง

แนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นนโยบายใหญ่ของการจัดกลุ่มโรงเรียนอาจสรุปได้ง่าย ๆ และสั้นว่า

“เพื่อวางมาตรการส่งเสริมคุณภาพและควบคุมมาตรฐานการศึกษา”

เท่าที่เคยได้สลับรับฟังมา โรงเรียนภายในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันวางมาตรฐานเพื่อส่งเสริมในด้านหลักสูตร การเรียน การประเมินผล การแนะแนว โดยเฉพาะเรื่องการวัดผลและประเมินผล ซึ่งระบุไว้อย่างชัดเจนว่า

* จาก “บันทึกการนิเทศ” พ.ศ. 2522 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา

กลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบในหลักการ และวิธีประเมินผลการเรียนของ
โรงเรียนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มดังนี้*

1. วิธีประเมินผลการเรียน เช่น การใช้ข้อสอบข้อเขียน การสังเกต การตรวจผลงาน
2. กำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียน และปลายภาคเรียนตามลักษณะรายวิชา
3. พิจารณาการใช้ข้อสอบมาตรฐานเพื่อตรวจสอบผลการเรียน ตลอดจนความสนใจของนักเรียนเป็นครั้งคราว

ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในฐานะผู้ประสานงาน ให้คำแนะนำส่งเสริมและบริการแนะแนวทางการศึกษา การแก้ปัญหา ตลอดจนเป็นวิทยากรนั้น มาจากที่ต่าง ๆ นับตั้งแต่ กรมกองต่างๆ ของกระทรวงศึกษา และหน่วยงานภายนอกก็ยังมี

การทำงานทางด้านวิชาการเรื่องกลุ่มโรงเรียนนี้ ได้ผลอย่างไร ขณะนี้ยังมีได้มีการประเมินผล และวิจัยเป็นทางการ

สำหรับภาษาฝรั่งเศส นับตั้งแต่ได้ส่งแบบสอบถามเรื่องการวัดผลไปยังสมาชิก สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสได้ถามว่า สมาชิกมีโอกาสจัดทำเรื่องการวัดผล หรือ ประเมินผลอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะในเรื่องของกลุ่มโรงเรียน ผลออกมามีเปอร์เซ็นต์น้อยมาก มีกลุ่มโรงเรียนอยู่เขตการศึกษาเพียงเขตเดียวที่ทำการในเรื่องวัดผลและประเมินผล ส่วนเรื่องการประชุมปรึกษาหารือ ได้เคยทราบว่ามีบางกลุ่มโรงเรียนในส่วนกลางจัดทำนิทรรศการทางวิชาการร่วมกัน จัดเขียนคู่มือพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน จัดทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ บางกลุ่มก็ประชุมกัน เขียววิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ และบรรยาย ฯลฯ แต่พิจารณาอย่างกว้าง ๆ แล้วยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่ม

อะไรคือปัญหาและอุปสรรค น่าจะลองพิจารณาดู

— สภาพที่ตั้งของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนในส่วนกลางมีความเหมาะสม และสะดวกในการพบปะกันได้บ่อยกว่ากลุ่มโรงเรียนในส่วนภูมิภาค ซึ่งอยู่กระจัดกระจายตามจังหวัดต่าง ๆ

— การเดินทางของครูในกลุ่มโรงเรียนในต่างจังหวัด ต้องใช้งบประมาณ และเวลา โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณนี้ ไม่มีใครที่จะทราบค่าโรงเรียนของตนเอง

— ภาระหน้าที่ของครูวิชาการระดับมัธยมซึ่งมีอัตราเฉลี่ยชั่วโมงสอนสูง ไม่เปิดโอกาสให้ไปทำงานวิชาการอื่นใดได้ โดยเฉพาะต้องทิ้งชั้นไปนาน ๆ

— ภายในกลุ่มโรงเรียนเองประกอบด้วยลักษณะโรงเรียนต่าง ๆ กัน โรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนพาณิชย์การ โรงเรียนผู้ใหญ่ และอื่น ๆ การเล็งเห็นความสำคัญทางวิชาการบางวิชา ไม่มีสัดส่วนเท่าเทียมกัน

* จาก "เอกสารการจัดกลุ่มโรงเรียนที่ใช้หลักสูตร ประโยชน์มัธยมศึกษา ตอนปลาย พ.ศ. 2518 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

— แนวปฏิบัติในการดำเนินงานทางวิชาการของแต่ละกลุ่ม อาจจะผิดแผกแตกต่างกันไปตามนโยบายของประธานกลุ่ม หรือรองประธาน ตัวอย่างเช่น ในวิชาภาษาฝรั่งเศส จากการสอบถามและสังเกต บางกลุ่มแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ บางกลุ่มไม่ได้แต่งตั้ง

— ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มโรงเรียนสองชนิด คือกลุ่มโรงเรียนของกรมวิชาการก็มี และกลุ่มโรงเรียนของกรมสามัญ โรงเรียนเดียวกันนี้ อาจจะเป็นสมาชิกของกลุ่มโรงเรียนถึงสองชนิดที่แตกต่าง และอาจจะทำงานทางวิชาการทั้งสองกลุ่มที่คล้ายกันก็ได้

— ใครทำอะไรที่ไหนอย่างไรในแต่ละกลุ่ม บางครั้งได้ผลิตเอกสารอันมีประโยชน์ การประชุมวิชาการที่น่าสนใจ ที่กลุ่มอื่นก็อาจมาร่วมได้ แต่ไม่มีทางทราบกัน เพราะขาดการประสานงาน และประชาสัมพันธ์

หากขจัดปัญหาหรือหาทางปรับปรุงแก้ไข งานกลุ่มโรงเรียนน่าสนใจมาก

นโยบายหลักในเรื่องการวัดผลประเมินผล หากทำได้ทุกกลุ่มจะทำให้มาตรฐานดีขึ้น เพราะคิดและทำร่วมกัน หากยังช่วยตัวเองกันไม่ได้อาจเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ จัดร่วมระหว่างกลุ่มก็ยังทำได้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เช่น นิทรรศการทางวิชาการ ประชุมจัดทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ การกำหนดให้โรงเรียนรับผิดชอบตนเองนั้น ยังเป็นนโยบายอันหนึ่ง ที่บ่งไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติอีกด้วย

ในขณะนี้เรื่องของกลุ่มโรงเรียนทางด้านฝรั่งเศส คงจะต้องถามกันเองเหมือนกันว่า
สิ่งนี้คือ ความฝัน หรือ ความจริง

อัครราชบัณฑิตยสถาน
ธิดา บุญธรรม

ด้วยถินันทนาการ

จาก

จาก

Thai Jewelry CENTER

83/2 Rama6 Rd Urupong

Bangkok, Thailand

ไปไม่ทันตั้งตลกลมหมอกดี...
นอกจากนี้...
ด้วย...

ด้วยอภิธานการ

จาก

บริษัท รุ่งเจริญ ออกริชเยน

166/5-7 ถนนจรัลสนิทวงศ์ แขวงบ้านช่างหล่อ

จาก
เขต บางกอกน้อย กรุงเทพฯ 7

Thai Jewelry CENTER
8312 Rama 6 Rd Urdong
Bangkok, Thailand

LES SITUATIONS DE L'ENSEIGNEMENT DU FRANÇAIS EN THAÏLANDE TRAVAIL DE DOCUMENTATION FONDAMENTALE

LES MOTIVATIONS DU CHOIX DU FRANÇAIS

A) Motivations institutionnelles

- . le français est une option parmi d'autres langues.
- . la majorité des élèves et des étudiants choisissent le français par goût pour cette langue.
- . le choix du français n'entraîne pas l'élimination des autres matières.

B) Motivations sociologiques

- . le français instrument scientifique, littéraire, touristique (à faible échelle).
- . le prestige traditionnel du français.
- . la place du français dans les mass media est minime.
- . contacts presque nuls avec des locuteurs francophones.
- . différence éventuelle entre les contingents masculin et féminin.

étudiants	M. - 9.91%	F. - 90.09 %
élèves	M. - 46.00%	F. - 54.00 %
enseignants	M. - 6.08%	F. - 93.92 %

Raisons possibles : les femmes sont plus habiles dans l'étude des langues.

C) Motivations personnelles

Secondaire	Universitaire	Motivations
65.50 %	84.90 %	goût personnel
—	28.17 %	bon résultat dans l'étude du français
19.00 %	11.72 %	tradition familiale
27.00 %	8.17 %	choix motivé par les camarades de classe
1.00 %	3.10 %	choix motivé par les camarades français
62.50 %	—	le français est dans le programme
32.50 %	—	il n'y a pas d'autres langues à choisir

LES ELEVES

A) Effectifs, origine sociale et âge

- . effectifs concernés par le français : scolarité secondaire 10% - scolarité supérieure-10 % par rapport à l'effectif total.

*Le résultat du dépouillement des questionnaires sur la situation de l'enseignement du français en Thaïlande, présenté par la Présidente de l'ATPF au cours du 4e congrès du FIPF à Bruxelles

- 20 % des choix du français 80 % des choix des autres langues
- secondaire : 46 % de garçons et 54 % de filles
- supérieur : 9.91 % de garçons et 90.09 % de filles

origine sociale des élèves :

- origine sociale de ceux qui choisissent le français

Métiers des parents	secondaire		supérieur	
	père	mère	père	mère
fonctionnaires	25.00%	7.00%	28.99%	5.46%
secteur public	3.00%	1.00%	5.22%	2.23%
retraités	3.50%	1.00%	5.56%	2.64%
enseignants	7.00%	4.00%	2.64%	5.50%
commerçants	29.50%	42.00%	32.65%	34.75%
secteur privé	9.00%	2.50%	11.95%	6.48%
cultivateurs	15.00%	15.00%	8.32%	9.51%

— données sur le milieu socio-culturel :

grand intérêt des familles pour les études, lecture des journaux contacts avec les mass media : radio, télévision.

• âge auquel l'élève rencontre le français :

adolescents 15-18 ans (secondaire)

B) Milieu linguistique de l'élève

- langue maternelle : le thaï
- langue officielle : le thaï
- langue parlée en dehors de l'école : 3 dialectes, le chinois se parle dans le milieu commercial, l'anglais dans les domaines académiques et le français dans le domaine diplomatique et culturel.
- situation linguistique en Thaïlande : le thaï est la langue officielle, il y a trois dialectes : dialecte du nord, dialecte du nord-est et dialecte du sud. L'anglais est la première langue étrangère, cette langue se pratique dans le milieu académique. Le chinois se parle surtout dans le milieu commercial.
- les mass media
 - prédominance : le thaï

C) L'élève dans la classe (Secondaire)

La classe

effectifs : 40 - 50 pour les différentes matières

- 30 - 50 pour les langues
- 20 - 40 pour le français
- homogénéité ou hétérogénéité
 - langue maternelle : homogène
 - langue parlée couramment : hétérogène
 - origine sociale : hétérogène
 - niveau de formation préalable : hétérogène
 - connaissance et emploi préalable du français : hétérogène

les groupes d'élèves

- regroupement d'élèves de classes différentes, les critères :
 - programme d'étude et niveau linguistique
 - groupes restreints au sein d'une classe selon le niveau de connaissance et selon les intérêts personnels
 - âge : homogène
 - sexe : homogène dans des écoles de filles et de garçons
 - : hétérogène dans des écoles mixtes

les relations dans la classe

- le rapport enseignant-enseigné : non directif
- incidence des méthodes de travail :
 - contraignantes : devoirs, leçons
 - compétitives : compositions mensuelles, semestrielles
 - appel à la créativité de l'élève : enquêtes, comptes rendus, travail de groupe.
- les activités péri-scolaires :

	beaucoup	modéré	peu
cinéma	0.33%	21.60%	78.07%
lecture	3.51%	36.09%	60.40%
radio	0.37%	11.77%	87.86%
club de français	4.53%	35.51%	59.96%

D) Les élèves après la fin de la scolarité

- opportunité d'emploi du français ou des connaissances du français après la fin de la scolarité.
- emploi de la forme écrite : enseignement, traduction, mass media, entreprises privées, études ultérieures
- emploi de formes parlées : enseignement, fonction diplomatique, tourisme, mass media, compagnies aériennes, hôtellerie.

- état de la connaissance du français après la fin de la scolarité : les élèves et les étudiants gardent une bonne connaissance du français si leur profession leur permet l'emploi du français.

LES PROFESSEURS

A) Effectifs, statut social et âge

- effectif total secondaire : 428 professeurs
- supérieur : 95 professeurs

— 10 - 12% de professeurs de français par rapport à l'ensemble du corps enseignant

• statut social

— statut socio-économique : égalité des salaires à tous les professeurs aussi bien qu'à tous les fonctionnaires.

— le salaire des fonctionnaires y compris les professeurs est en général insuffisant.

— origine social : milieu moyen, les professeurs se considèrent comme appartenant au même milieu social que leurs élèves.

— à l'heure actuelle la profession est recherchée.

— l'image social : le même prestige que les professeurs d'autres disciplines.

- groupe d'âge dominant : 74.25% de professeurs de français entre 26 - 40 ans. Une profession rajeunie.

• sexe : M. — 6.08% F. — 93.92%

B) Les conditions de travail

- l'établissement : différentes caractéristiques

— présence dans l'établissement : 8h30 - 16h30 lundi à vendredi

— horaire hebdomadaire : moyenne 6 - 10 heures par semaine supérieur

— nombre d'élèves par classe : 20 - 40

— la relation avec la direction :

contrôle administratif, pédagogique indirect

contrôle sous forme de réunion pour la préparation des cours et pour l'évaluation.

— direction nommée

— hiérarchie commune

professeurs contrôlés par les administrateurs

— personnel de direction recruté parmi les anciens professeurs

— possibilité d'initiative du professeur pour l'enseignement du français.

. les fonctions du professeur de français

- autres charges assumées : conseiller particulier d'un groupe d'étudiants, responsable pédagogique d'une classe, activités péri-scolaires, aides portés aux services administratifs concernant l'emploi du temps et l'inscription des cours.
- autres matières à enseigner : nulle souvent l'anglais

. le choix de l'établissement

- l'administration recrute le professeur avec l'approbation de la direction pédagogique.
- choix limité

. les conditions de la promotion

- promotion de salaire automatique
- la situation du professeur ne dépend pas de la satisfaction des élèves et des étudiants et des familles.

C) La formation des professeurs : conditions, contenus et résultats

. les voies d'accès au professorat de français

- qualifications demandées : secondaire - la licence, supérieur - la maîtrise au minimum, vocation
- nombre limité de candidats

. conditions de la formation :

- le recrutement : concours
- cadre de la formation : Ecole Normale, université
- durée de la formation : secondaire - 4 ans, supérieur - 6-7 ans
- les enseignants : universitaires et pédagogiques
- rémunération : bourses d'études, stage, recyclage
- la formation à l'enseignement exclusif

. contenus de la formation

- Le séjour dans un pays de langue française est considéré comme souhaitable. Souhaite les possibilités offertes par le gouvernement français ou local.
- place des préoccupations pédagogiques : cours théoriques et pratiques, observations de classes, stage pédagogique
- parts respectives accordées dans la formation :
 - 50% matières théoriques
 - 50% matières pratiques
- idéal du professeur qui sous-tend la formation : l'insistance égale entre les savoirs à enseigner et le moyen d'enseigner.

. résultats de la formation

- compétence pédagogique d'une manière générale :
relation à l'élève : libéralisme
capacité d'initiative pédagogique satisfaisante
- compétence particulière dans la pratique de la langue : bonne
la technique pédagogique : bonne
la culture générale : bonne

D) La formation continue

. elle est prévue par l'institution

- existence de bourses offertes par le gouvernement français
- pas de promotion pour le recyclage, promotion accordée aux diplômés (maîtrise ou doctorat)
- stages périodiques et sur place
- journées pédagogiques organisées par les Services Culturels Français
- circulation de bulletins pédagogiques français (Le Français dans le monde) et le bulletin de l'Association Thaïlandaise des Professeurs de Français

. elle est laissée à l'initiative de chacun

- recommandée par les autorités
- accès à des documents : disques, journaux, cinéma par l'intermédiaire des Services Culturels.
- contacts presque nuls avec des locuteurs francophones
- Association Thaïlandaise des Professeurs de Français
- Les professeurs travaillent ensemble mais ne parlent pas le français.

LES INSTITUTIONS

A) La situation scolaire en Thaïlande

. caractéristiques propres

- niveau socio-économique des population : pauvre
- niveau culturel : faible
- existence de minorités linguistiques : faible
- bonne relation avec la France et avec d'autres pays francophones
- attitude générale du public vis-à-vis du français : en bonne considération mais peu pratiqué
- vis-à-vis de l'anglais : grande popularité

caractéristiques de la situation scolaire

— développement de la scolarité : 100% primaire, 60% secondaire, 10% supérieur-
l'enseignement primaire est obligatoire, l'enseignement secondaire est en plein
développement et l'enseignement supérieur en grande popularité mais pas suffisant

— financement : public, privé

part du Ministère de l'Education dans le budget global :

pourcentage d'établissements :

$\left\{ \begin{array}{l} \text{primaire : privé -} \\ \text{secondaire : privé} \end{array} \right\}$	2.48%	public - 88.86%
		public - 8.66%

part du Bureau des Universités dans le budget global :

supérieur

public - 99.33%

— finalités éducatives privilégiées : alphabétisation

— les établissements scolaires, répartition sur le territoire (ville - campagne)

type de construction :

densité des écoles par rapport à la densité de la population : 1 pour 1317 habitants

En tout 33.60g écoles*

— structures du système d'éducation

niveau	durée	âge
maternelle	2	3 — 5 ans
primaire	6	6 — 11 ans
secondaire	6	12 — 17 ans
supérieur	4	18 — 21 ans

— uniformité de l'enseignement

— l'équipement :

tableau noir, magnétophone, laboratoire de langue, bibliothèque

— aide extérieur, services de prêts - Services Culturels

B) L'institution scolaire

Le fonctionnement de l'institution

— place de l'établissement dans la structure hiérarchique :

supérieur - rectorat de l'université - Secrétariat aux universités

secondaire - direction de l'établissement - Ministère de l'Education

— autonomie de l'établissement :

* Le français est enseigné dans 216 écoles secondaires et dans 8 universités.

supérieur - autonomie pédagogique et académique partielle, autonomie financière
nulle
secondaire - sous le contrôle du Ministère de l'Éducation

— autonomie des professeurs : nulle, modalités de contrat : fonctionnaire

. Le fonctionnement de l'établissement

- les détenteurs de l'autorité : supérieur - recteur - doyen - chef de section
: secondaire - directeur - chef de département - chef de section
- fonctionnement des conseils : nommés

C) La place du français dans le système éducatif

le français est enseigné comme langue étrangère

— niveau secondaire et supérieur

effectifs secondaires — 37,481 (écoles officielles)
supérieur — 3,450

— cours : supérieur — 1,000 - 1,200 heures
: secondaire — 300 - 350 heures

— horaires : supérieur : 10 - 12 heures par semaine
: secondaire : 4 - 6 heures par semaine

— durée de chaque période de classe : supérieur — 50 - 80 minutes
: secondaire — 50 minutes

— différentes filières comportant du français : langue, littérature, art, histoire, civilisation

— possibilité d'abandonner le français après le bac en secondaire

possibilité d'abandonner le français en 2e année à l'université

raisons : la plupart trouvent que le français est trop difficile, mauvais résultat à l'examen

D) Objectifs

— objectifs explicites :

secondaire : objectifs implicites dans les objectifs nationaux. Et objectifs explicites pour le français - compréhension et expression orales et écrites en français pour pouvoir poursuivre l'étude plus approfondie à l'université.

Supérieur : objectifs explicites - insistance sur la compétence linguistique pour les métiers futurs des étudiants. Objectifs définis par les autorités concernées.

— objectifs non définis :

secondaire : les élèves cherchent à passer le concours pour entrer à l'université.

supérieur : les étudiants cherchent à trouver un emploi dans lequel on utilise le français

47.89%	enseignement
29.45%	écriture en français
29.04%	tourisme
25.35%	mass media
26.52%	traduction
41.27%	études ultérieures
27.16%	hôtellerie et compagnies aériennes

E) Les programmes

. leur définition secondaire : pour pouvoir comprendre, parler, lire et écrire en français en général.

— supérieur : pour pouvoir utiliser le français comme instrument de travail dans les divers contextes.

. les contraintes qu'ils imposent :

contenus : secondaire — compétence non spécialisée

supérieur — langue de communication et de spécialité, l'importance égale accordée à des savoirs en français et à des contenus divers.

. la révision des programmes

— fréquence : tous les 5 - 7 ans

— participation, décision : instance politique et administration

. la recherche pédagogique : existence faible, mauvaise diffusion d'information.

F) La pédagogie

. les méthodes secondaire : imposée supérieur - libre

. élaboration des méthodes :

secondaire : importées et adaptées avec expérimentation.

supérieur : élaborées, importées avec expérimentation.

. méthode secondaire : unique supérieur : diversifiées

. choix secondaire : par les autorités

supérieur : par les professeurs

- . **coût de la méthode** secondaire : méthode importée — prix élevé
supérieur : méthodes importées — prix élevé
méthodes élaborées - moins coûteuses
- . **durée d'utilisation de l'actuelle méthode** secondaire : 5 — 6 ans
supérieur : méthodes diversifiées, durées diverses

G) **L'évaluation**

- . **systèmes d'évaluation** contrôle continu et examen final
- . **conception de l'évaluation** sélective, diagnostique
- . **cadre** secondaire : lycée et école privée
supérieur : université
- . **intégration** de l'évaluation dans un examen de fin d'études
- . **existence de tests standardisés**
- . **incidence** du système d'évaluation sur l'enseignement et sur les progrès des élèves : l'évaluation accentuée sur l'écrit.

อภินันทนาการ

จาก

สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ

221/4 ซอยวัดสังข์กระจาย แขวงวัดอรุณ

เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ใช้เช็คการันตี เดินทางอุ่นใจ ปลอดภัยและสะดวกสบาย

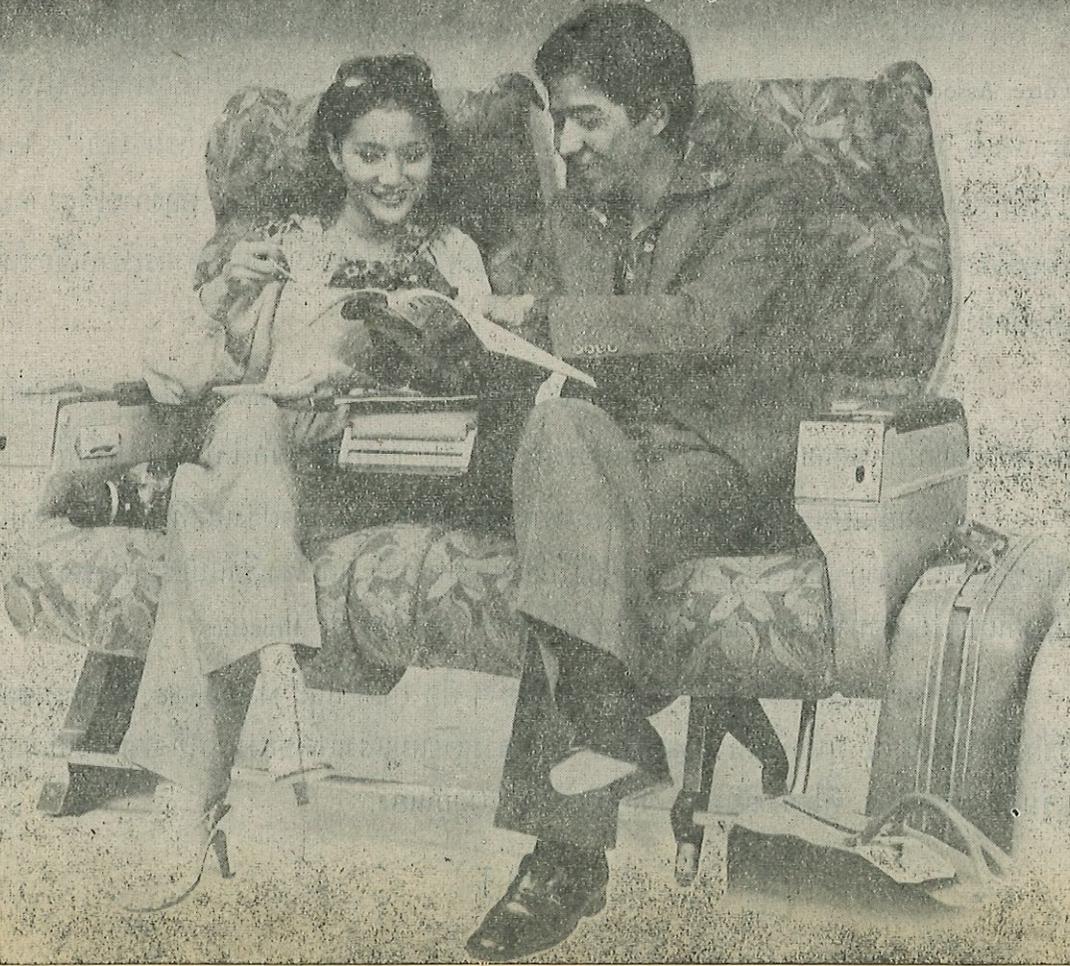
ไม่ว่าคุณจะไปทางเพื่อธุรกิจหรือท่องเที่ยว
ในประเทศไทย ใช้เช็คการันตีแทนเงินสด
ในการจ่ายค่าที่พัก ค่าบริการ
หรือซื้อของตามร้านค้าได้ทุกแห่ง

เช็คการันตีใหม่ ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด
คือเช็คที่ธนาคารรับประกันการจ่ายเงิน
จึงสร้างความมั่นใจสมฐานะของคุณ
และยังขึ้นเงินสดได้
จากธนาคารกรุงเทพ จำกัด ทุกสาขา

ใช้การันตี

มีบริการออกตราประทับเงินได้ที่
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ทุกแห่ง

 ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
สำนักงานใหญ่

บรรณาธิการแถลง

กองบรรณาธิการเร่งวารสารฉบับที่สองของปีที่สาม ออกมาได้ทันการสัมมนาการวัดผล
วิชาภาษาฝรั่งเศส และการประชุมใหญ่สามัญประจำปี ซึ่งจะจัดในวันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2523
ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เช่นเดียวกัน การสัมมนาครั้งนี้มีสมาชิกร่วมเป็นจำนวนมาก จึง
ถือโอกาสประชุมใหญ่เสียด้วย หนังสือได้ทันแจกในงาน ได้อ่านกิจการในรอบปีแล้วยังได้ถือไว้
แก้เงินอีกด้วย

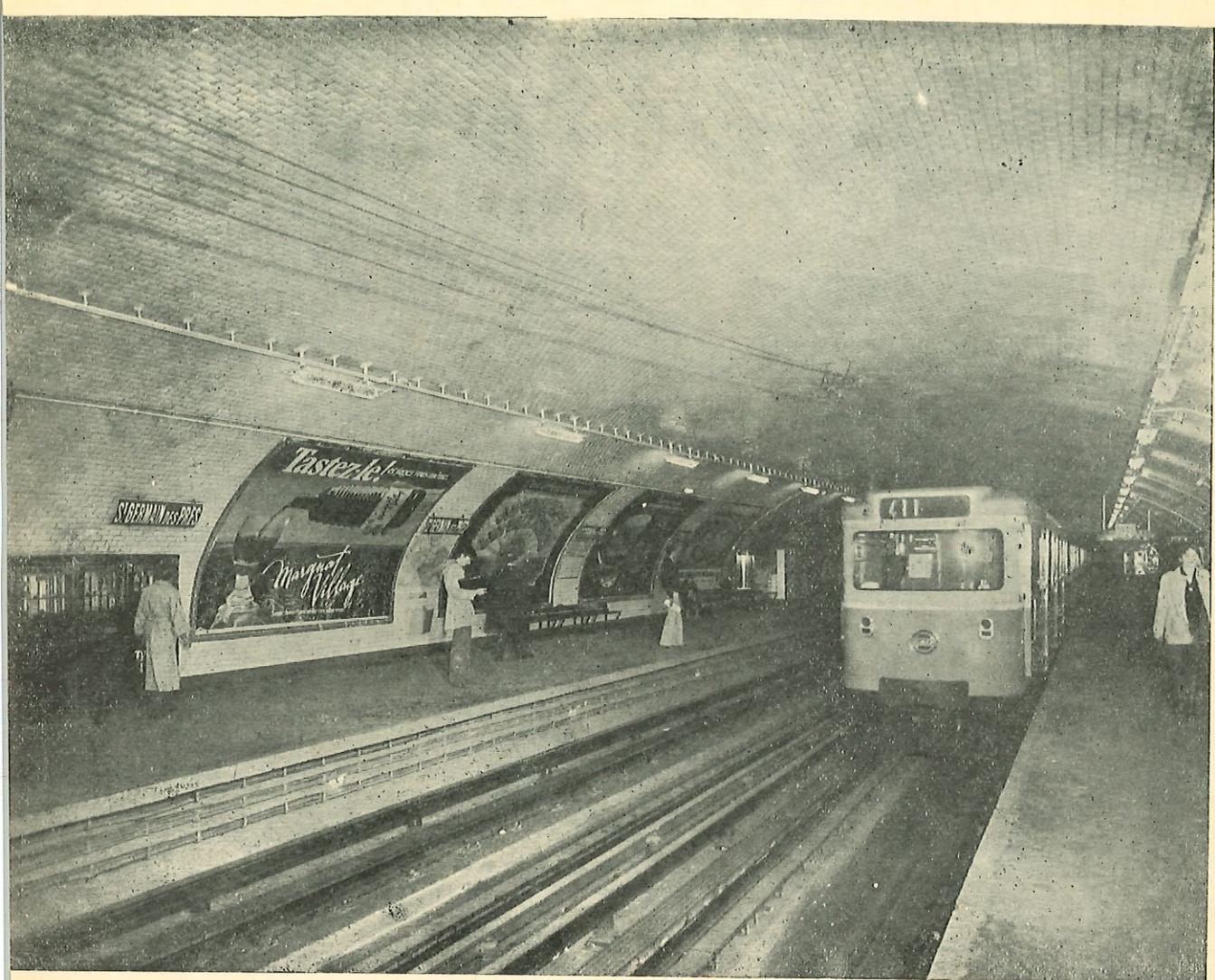
รสชาติการวัดผลยังไม่หมด ได้นำมาสอดแทรกไว้ในฉบับนี้อีก จึงเป็นที่รู้กันว่า เล่มที่
1-2 นี้ เนื้อหาส่วนใหญ่ว่าด้วยเรื่อง การวัดผล

เพลินไปกับภาษาของ อ. พยอม ขอความกรุณาเพิ่มกริยาขึ้นอีกสักตัว “dialoguer avec
votre Association” ช่วยกัน “สะกิด” ช่วยกัน “เกา” สะเก็ดเกา เกาออกไป เนื้อใหม่หนังใหม่ขึ้น
มาแทนที่ บางทีจะดีกว่าของเก่าเป็นไหน ๆ สมาคมฯ เตรียมแบบประเมินผลกิจการของสมาคมฯ
ไว้ให้ท่านแล้ว ขอความร่วมมืออีกสักนิดหนึ่งเถิด เพื่อพวกเราด้วยกันเอง ต้องการให้สมาคมฯ
ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร คำถามปลายเปิดปรายออกทั่ว เปิดใจไม่หมด หากกระต่ายเขียนเพิ่ม
เติมอีกยังได้

เล่มที่แล้ว รีบไปหน่อย เข้าหน้าผิดไปครึ่งหน้า ท่านเล่น “mots-croisés” กำลังสนุก
คงจะหัวเสียเปิดหาเฉลย ไกลไปอีกสักนิดอยู่ตรงหน้า 71 ขอภัยในข้อผิดพลาด ครั้งนี้

ข้อมูลอันเป็นประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศสที่นำมาลงในฉบับนี้
เป็นข้อมูลซึ่งได้จาก แบบสอบถาม ซึ่งได้ส่งไปยังมหาวิทยาลัย และโรงเรียนมัธยมบางโรงเรียน ข้อมูล
นี้เองก็น่าจะได้ทรงนำไปแสดงเมื่อมีการประชุม FIPF ครั้งที่ 4 ที่ Bruxelles

รูปที่นำมาเสนอในหน้ากลาง 4 ภาพ เล็ก ๆ คือ Caen และ Normandie ที่เราท่านอยาก
รู้จัก สองรูปล่างคือ มุมหนึ่งใน Montpellier ท่ามกลางสายลมแสงแดดของภาคใต้ ส่วนที่ยืนยิ้มแย้ม
แจ่มใส เพื่อนใคร พี่ใคร น้องใคร ลูกศิษย์ใคร หากดูกันเอง.

มุมหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส

UN PETIT COIN DE FRANCE

ALLIANCE FRANÇAISE

29 THANON SATHON TAI, BANGKOK 12, THAILANDE

สมาคมฝรั่งเศส

๒๙ ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ ๑๒

TEL 286 38.79 & 286 38.41 - TELEGR. ALFRANTHAI

VOUS Y TROUVEREZ

des cours de langue à tous les niveaux

des films, des concerts...

un bar-restaurant agréable

une grande bibliothèque

une ambiance

LISEZ AUSSI NOTRE

JOURNAL MENSUEL

ท่านจะพบสิ่งที่น่าสนใจ
ชั้นเรียนภาษาฝรั่งเศสทุกระดับ
ห้องสมุดไอโดง

ภาพยนตร์, คอนเสิร์ต

เครื่องดื่ม, อาหารเลิศรส

บรรยายกาสนั้รรมย์ สวยงาม

ขอเชิญอ่านหนังสือสารรายเดือนของเรา

VOUS Y ETES CHEZ VOUS

ออมทรัพย์เพื่อการศึกษา
เพื่อความก้าวหน้าของชีวิต

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
ธนาคารพาณิชย์ของรัฐบาล

ปศ ปชส/พธ/๗๙